

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1301, ул. „Георг Вашингтон” № 17, ет.4-5, тел.факс 989 48 66

Изх.№. A-01-213.
Дата: 28.06.2013г.

АНАЛИЗ
НА ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ. 60 М ОТ
ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ (ОБН. ДВ, БР. № 50/03.07.2012 Г., В
СИЛА ОТ 1.10.2012 Г.) НА ПРИЧИНИТЕ ЗА УСТАНОВЕНИТЕ
НАРУШЕНИЯ НА ПРАВОТО НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И РЕШАВАНЕ НА
ДЕЛАТА В РАЗУМЕН СРОК (НАРУШЕНИЕ НА ЧЛ. 6 ОТ
КОНВЕНЦИЯТА ЗА ЗАЩИТА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА И
ОСНОВНИТЕ СВОБОДИ)

В изпълнение на процедурата по създадения в ЗСВ компенсаторен механизъм във връзка с гарантираното от чл. 6 на ЕКПЧОС право на гражданите на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, в периода **01.10.2012г. до 31.03.2013г.**, Инспекторатът към ВСС е разгледал и приключил преписки по общо 94 броя заявления по реда на Глава Трета "а" от ЗСВ (нова - ДВ, бр. 50 от 2012 г., в сила от 01.10.2012 г.).

Съгласно чл. 60д от ЗСВ Констативните протоколи се изготвят в 4-месечен срок от постъпване на заявленията, съответно от отстраняване на нередовностите по тях.

Настоящият анализ съдържа данни само за изпратените на Министъра на правосъдието Констативни протоколи до 31.03.2013 г., с което е приключена процедурата пред ИВСС, и по които Министърът на правосъдието се е произнесъл.

Съгласно чл. 60а, ал. 4 от ЗСВ, заявленията по реда на глава Трета "а" от ЗСВ се подават в 6-месечен срок от приключване на съответното производство с окончателен акт. С констативните протоколи по всички заявления, ИВСС е проверил редовността на подадените документи и е изготвил становища по спазването на законовия срок.

От извършените от ИВСС проверки на заявления по глава Трета "а" от ЗСВ, за отчетния шестмесечен период е установено, че 67 броя преписки не отговарят на законовите изисквания, като:

-34 броя заявления са подадени преди изготвяне на окончателен акт по чл. 60а, ал. 2 от ЗСВ,

- 3 броя заявления са подадени от неучаствали в производството лица по смисъла на чл. 60а, ал. 4 от ЗСВ,

- 2 броя заявления са подадени от лица, чиито жалби са били обявени от ЕСПЧ за недопустими,

- 22 броя заявления са подадени извън срока по чл. 60а, ал. 4 от ЗСВ,

- 3 броя заявления не са поставяли проблеми свързани със съдебно или досъдебно производство и

- по 3 броя подадени заявления нередовностите не са отстранени в срок.

След приключване на извършените от ИВСС проверки, изготвените констативни протоколи, ведно със заявленията и всички постъпили към тях документи, са изпратени на Министъра на правосъдието, на основание чл. 60д от ЗСВ.

Министърът на правосъдието е определил като неоснователни общо 11 от разгледаните по същество 28 броя преписки. Останалите 17 са приети за основателни и на заявителите са изпратени предложения за споразумение.

От основателните преписки 8 са по наказателни и 9 са по граждански дела. Па тях ИВСС констатира срокове на разглеждане на граждански дела над 16 години и на наказателни над 12 години.

Анализът на констатациите, на ИВСС по проверените основателни преписки, позволява да бъдат направени няколко основни извода относно причините за нарушаването на разумния срок, резултат от действията или бездействията на органи на съдебната система.

Повтарящи се нарушения от този тип са били и продължават да се установяват от ИВСС и при извършваните планови проверки на съдилищата.

Като една от основните причини за нарушаването на разумния срок бихме посочили недостатъчно добрата административна организация на съдебните процеси. В голям процент от случаите насрочването на съдебните заседания се извършва през прекалено големи интервали, достигащи до една година, което не може да се обоснове с липса на съдебни зали или претовареност на съдебния състав.

Лошото администриране на делата и несвоевременното обработване на документите от съдия-докладчика също води до забави, а в някои случаи влече и пороци в последващия ход на делото. Високото ниво на професионалната подготовка на съдиите е от изключително значение за справедливостта на процеса и за защита правата на гражданите. Макар, че

магистратите са независими при формиране на вътрешното си убеждение относно решаването на конкретния казус, прилагането и тълкуването на законите трябва да бъде максимално точно и справедливо, както и да отговаря на установените правна теория и практика. Недопустимо е неправилното прилагане на правните норми и принципи.

Системното забавяне при изготвянето и изпращането на призовки и съобщения до страните от съответните съдебни служители и нерешителното използване от страна на съда на предвидените в ГПК дисциплиниращи инструменти, както и спрямо страните, продължават да бъдат едно от най-често срещаните основания за отлагане на съдебните заседания. Организирането на призоваването е въпрос на администриране, който може да бъде решен при по-стриктен контрол.

При анализа на преписките по наказателни дела се констатира бездействие при дознанието и съответно на наблюдаващия прокурор. В някои драстични случаи наблюдаващият делото прокурор, в продължение на близо 10 /десет/ години не е осъществявал необходимото ръководство и контрол над разследването, докато е изтекла и давността за разследването. Установяват се подобни порочни практики, като с години не е контролирано, нито санкционирано бездействието на разследващите органи, а прокурорът само е регистрирал неоснователните искания за спиране на делото. Ресурси за коригиране на подобно поведение и недопускането му съществуват в самата система на Прокуратурата, както и е възможно да бъдат потърсени и допълнителни законодателни мерки.

Друг проблем, от който произтича нарушаване на разумния срок, е непрецизната правната квалификация на обвинението, което налага Прокуратурата да връща делата за прецизиране. Многобройните връщания, сроковете от няколко месеца, които са нужни на разследващите органи, за да изпълнят дадените указания и да изпратят отново делото забавят производствата, а констатираните по-късно от съда съществени нарушения на процесуалните правила водят и до ново връщане на делото.

I. При анализът на направените в констативните протоколи констатации, по преписки, разгледани по същество и определени като основателни, се установяват следните нарушения:

1. Преписка вх. рег. № РС-12-7/04.10.2012г., със заявител Иван Петров Митов.

Производството е по адм. дело № 1250/2002г. по описа на Софийски градски съд /СГС/, АК, III-г отд. и адм.д. № 3593/2005г. по описа на Софийски градски съд, АО, III-З състав /III-Б/, приключило с окончателно Решение № 4960/2012г. по адм.д. № 2942/2012г. по описа на ВАС, влязло в

сила на 04.04.2012г. Претендирано е заплащане на обезщетение в размер на 8000 лв.

Съдебното производство е иницирано по жалба, подадена по реда и при условията на чл.25, ал.6 от ППЗСПЗЗ, с която е атакувана частичната преработка на влязъл в сила План за земеразделяне на община Банкя, кв. Вердикал

Делото е продължило десет години, при движение на две инстанции с връщане за ново разглеждане и последващо обжалване. През този период редица съдебни процедури във връзка с разглеждането на жалбата са били необосновано дълги.

Първоинстанционният съд, СГС, при първоначалното разглеждане на адм.дело №1250/2002г., АК, III-г отд. при състав: Диана Гърбатова /съдия докладчик/, М.Вранеску, С.Каркчиев, за период от 2 години и 10 месеца, до произнасяне на решението си, е провел 5 съдебни заседания, от тях - едно по същество и 4 отложени поради нередовно призоваване.

Върховният административен съд, IV-то отделение при състав Сурлекова, Ангелов, Ковачева /съдия докладчик/, по административно дело № 6891/2005г. се е произнесъл в срок и е отменил решението на първоинстанционния съд като постановено при сериозни нарушения на съдопроизводствените правила, довели до неговата неправилност и съставляващи отменително основание по смисъла на чл.218б ал.1 б“ в“ от ГПК. Делото е върнато за ново разглеждане от друг състав.

При повторното разглеждане на делото е образувано адм.д. № 3593/2005г. по описа на Софийски градски съд, III-3 състав: съдии – Е. Миткова, З.Чолева /съдия докладчик/, С.Григорова., обявено за решаване след 6 години при състав Т.Симеонова, Л.Василев /съдия докладчик/, А.Маркова/, като жалбата е била уважена.

Общ срок на движение на делото пред СГС след връщането му за ново разглеждане от ВАС е 6 години. За периода са проведени 14 заседания, повечето от които са отлагани за събиране на доказателства, част от които вече са били събрани при първоначалното разглеждане на делото; за конституиране на нови страни по делото и поради проблеми, свързани с редовността на призоваването им.

При касационно обжалване по адм.д. № 2942/2012г. на Върховния административен съд, IV-то отд., състав съдии Костова, Хараланова, Андреева /съдия докладчик/ делото с Решение № 4960/04.04.2012г., Решението на Софийски градски съд е оставено в сила. Срок на движение пред ВАС – 1 месец и 8 дни.

При анализа на причините за нарушения на разумния срок по делото следва да се отчете неговата сложност. Предметът и характера на спора, конкретните факти, броят на страните, необходимостта от участие на вещо лице, чиито специални знания са нужни за изясняване на спорния предмет на делото, честите промени в законодателната уредба на тази материя,

водят до извода за известна сложност на делото. Въпреки това трябва да се има предвид наличието на непротиворечивата и константна практика на ВАС по този вид казуси - обстоятелство, изрично посочено и в двете касационни решения на ВАС, както и че се касае до административно производство, в което действа принципа на служебното начало и където съдът е този, който с действията си следва да обезпечи ефективността на процеса и своевременното разглеждане и приключване на делото.

Общата продължителност на срока на процеса в голямата си част е резултат от поведението на държавните органи и съда. Въпреки че за някои заседания, поведението на страните за период от близо 2 години е в основата на отлагането на делото, по-голямата част от забавянето общо от 4 години е настъпила поради начина, по който е администрирано делото през целия етап от разглеждането му.

Като причини за общия период се констатира повтореният се пропуска на съда като:

- Несвоевременното и късно предприемане на действия по надлежното първоначално окомплектоване на преписката, несвоеременно изискване на административната преписка /прекръпяване на делото и връщане на административния орган за окомплектоване на административната преписка/. Съдът е продължил да изисква нови доказателства, което е можело да бъде избегнато ако при прекръпяването е било указано с какви точно доказателства да бъде окомплектована преписката.

- Системно забавяне при изготвянето и изпращането на призовки и съобщения до страните от съответните съдебни служители. Многократно нередовно се призовават страните, в това число и ответника, чиито надлежно съществуващ официален адрес като държавна структура, е публично известен и установяването му не би трябвало да бъде проблем, още повече, че в конкретния случай и съдът е бил изрично уведомен за него.

- Неритмичното насрочване на съдебни заседания през дълги периоди от време /в повечето случаи през интервали между 7-8 месеца/, могат да бъдат посочени като основни причини, довели до необосновано отлагане и съответно забавяне на делото през повечето от 14-те съдебни заседания, проведени от СГС. При проверката е констатирано насрочване на първото съдебно заседание 5 месеца след образуване на делото, отлагане на съдебно заседание за след 7 до 10 месеца. В материалите по делото липсват данни за предприемане на мерки за отстраняване на тези пропуски с оглед дисциплиниране на служителите, включително чрез обръщане на внимание или санкциониране

- При анализа на причините за отлагането на съдебни заседания биха могли да се посочат честите смени на съдебните състави и на съдия докладчика, които водят до пропуски и несвоеременно запознаване с

материалите по делото, несвоевременното изясняване на спорните въпроси в самото начало и непредприемането на действия по събирането на доказателства във връзка с тях по един по-ефективен начин на по-ранен етап от разглеждане на делото.

- Констатирани бяха проблеми при правилното конституиране на страните, неизясняване на въпроса с правоприемството на ответника и конституирането на нови заинтересовани страни, близо 8 години от началото на съдебното производство, са довели до тяхното нередовно призоваване и са станали причина за последователни отлагания на повече от 5 заседания.

- За забавянето на делото е допринесло и нерешителното поведение на съда при използване на дисциплиниращите средства предоставени от ГПК, съдът в действителност не е приложил предвидените в закона санкционни мерки, не само спрямо страните, но и по отношение на съдебните секретари, деловодители и вещото лице. Предприемането на мерки, които биха имали дисциплиниращ ефект върху участниците в процеса, биха обезпечили до голяма степен неговата ефективност и своевременното приключване на делото, е било изцяло в правомощията на съдебния състав на СГС.

Проблеми от същия характер са били констатирани и през двете последователно извършени проверки от Инспектората към ВСС – през 2008г.- тематична проверка на административните отделения на СГС и през 2009г. – контролна проверка.

Определена е обезщетение от МП в размер на 3 800 лв.

2. Преписка вх. рег. № РС-12-11/08.10.2012г. със заявител Момчил Добрев Добрев.

Съдебното производство е иницирано от Момчил Добрев Добрев с молба-искане до Софийски районен съд, по чл.2, чл.8 т.3,чл.10 и сл. от Закона за защита от домашно насилие /ЗЗДН/. Образувано е гр.дело № 3457/07г по описа на Софийски районен съд, преобразувано в гр.д. № 23 497/07 г. по описа на Софийски районен съд, като последващи дела са образувани пред Софийски градски съд, Софийски апелативен съд, ОС Видин, и ОС Монтана.

Делото е продължило 4 години и 10 месеца, при движение по същество на две инстанции, но във връзка с подсъдността е преминало през още четири инстанции. През този период редица съдебни процедури при разглеждането на жалбата са били необосновано дълги.

В рамките на разглеждането на делото пред СРС, СГС и ОС-Видин протичат процедури по отвод на съдии.

Един автоматичен самоотвод на съдебна институция, каквато е Софийски градски съд и Видински окръжен съд е равностойно на отказ от правосъдие. Извършените действия на съда по администрирането на делото,

с оглед отводите съобразно числеността на съдиите в съответния съд налага различна продължителност. За разлика от ОС Видин, където процедурата по отвод протича в рамките до два месеца, в Софийски градски съд са необходими три години и десет месеца, докато се отведат всички съдии от съда.

Следва да се отбележи, че въпреки експедитивността на съдебните състави, които разглеждат делото по същество, а именно: 61-ви състав на СРС с председател съдия Любка Голакова и състава разглеждал делото като втора инстанция от ОС Монтана с членове съдия Людмила Драгомирова, Николина Еленкова и Елизабет Кралева, не е могло да бъде компенсирано натрупаното забавяне.

Определено е от МП обезщетение в размер на 1600 лв.

3. Преписка рег. №РС-12-20/11.10.2012 г. със заявител Веселин Ненов Цанков

В заявлението на Веселин Ненов Цанков се правят оплаквания за допуснато нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, причинено от действия на съда в производството по адм. д. №107/2003 г. по описа на Габровски окръжен съд.

Производството по адм. д. №107/2003 г. по описа на Габровски окръжен съд е образувано на 06.10.2003 г. по жалба на Веселин Ненов Цанков срещу решение №44/19.09.2003 г. на директора на Районно управление „Социално осигуряване” – Габрово, с което е потвърдено разпореждане №2904132188/07.08.2003 г. на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в ТП на НОИ - Габрово за отказ да бъде изменена пенсията на жалбоподателя за осигурителен стаж и възраст.

Производството по делото, при все че не представлява фактическа или правна сложност, е продължило почти девет години от образуването му до окончателното му приключване, за което време е разгледано от две съдебни инстанции.

Основната причина за продължителността на производството е в начина, по който Върховния административен съд е водил касационното производство по делото. В конкретния случай в касационното производство по подадените до Върховния административен съд две касационни жалби – срещу първоинстанционното решение № 17/24.03.2004 г. и допълнителното решение № 20/23.03.2005 г. по адм.д. № 107/2003 г. по описа на Габровски окръжен съд, Върховният административен съд се е произнесъл само по жалбата срещу допълнителното решение № 20/23.03.2005 г. В резултат на тези действия на съда, на 17.10.2005 г. адм.д. № 4625/2005г. по описа на Върховния административен съд, ведно с приложеното към него адм.д. № 107/2003 г. по описа на Габровски окръжен съд и адм.д. № 5209/2004 г. по

описа на Върховния административен съд, е изпратено на Габровски окръжен съд, където е получено на 19.10.2005 г. и е архивирано.

В съдебния архив делото е престояло от този момент до месец февруари 2012г., от където е изискано след намесата на Инспектората към Висшия съдебен съвет.

По този начин, в резултат на пропуска на Върховния административен съд да се произнесе по касационната жалба на Веселин Цанков и Габровски окръжен съд, който е архивирал делото, приключването на касационното производство е забавено с повече от шест години и половина.

Определено е обезщетение от МП в размер на 2000 лв.

4. Преписка рег. № РС-12-21/11.10.2012 г. със заявител Анастасия Георгиева Зографова.

В заявлението на Анастасия Георгиева Зографова се правят оплаквания за допуснато нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, причинено от действия на съда в производството по гр.д. № 280/2002 г. по описа на Радомирски районен съд.

Производството по гр.д. № 280/2002 г. по описа на Радомирски районен съд е образувано на 12.07.2002 г. по иск на наследниците на Рангел Стоименов Аспров, сред които съпругът на заявителя Йордан Рангелов Стоименов заедно със Станка Рангелова Георгиева, Людмил Димитров Рангелов и Ивайло Евтимов Христов срещу наследниците на Григор Величков Панев - Станимирка Григорова Янева, Зорка Григорова Илиева, Първан Григоров Величков, Верка Алексиева Величкова, Григор Данчев Григоров и Александър Данчев Григоров. Предявеният иск е с правно основание чл. 14, ал. 4 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи. На 21.10.2010 г. Йордан Рангелов Стоименов починал и на негово място в производството са конституирани наследниците му Анастасия Зографова, Румен Рангелов и Ирина Рангелова.

Производството по делото е продължило точно десет години от образуването му до окончателното му приключване, за което време е разгледано от три съдебни инстанции.

Основната причина за продължителността на производството в разглеждания случай е тази, че делото многократно било препращано за разглеждане между отделните съдебни инстанции, което в голяма степен било обусловено от липсата на единна и непротиворечива съдебна практика по подобен род дела и от различната правна квалификация, която отделните съдилища извършили на предявения иск.

Радомирски районен съд разглеждал делото четири пъти, Пернишки окръжен съд пет пъти и Върховния касационен съд два пъти, като при отделните разглеждания на делото правната квалификация на иска

многократно била променяна от горестоящия съд в рамките на инстанционния контрол като иск по чл. 14, ал. 4 от ЗСПЗЗ, иск по чл. 108 от ЗС или като оспорване на плана за земеразделяне, като последното е недопустимо за разглеждане по общия исков ред.

Освен посочените причини, в отделни етапи на производството неговото приключване било забавено от определени действия на Пернишки окръжен съд и на Върховния касационен съд, които в случая се изразяват в насрочване на съдебните заседания през големи периоди от време и постановяване на крайните съдебни актове далеч извън законоустановените срокове.

Определено е обезщетение от МП в размер на 3 500 лв.

5. Преписка вх. рег. № РС-12-22/12.10.2012г., със заявител Теменужка Иванова Маркова,

Разгледаното производство е по НОХД № 30069/2012г. на Районен съд Монтана, приключило с окончателен акт, влязъл в сила на 12.07.2012г. Претендирано е заплащане на обезщетение.

Наказателното производство е иницирано по жалби до прокуратурата от множество лица (сред които и заявителя), за извършена за извършено престъпление по чл. 211 във вр. с чл. 210, ал. 1, т. 2 вр. с чл. 209, ал. 1 от Наказателния кодекс.

Общият период на наказателното производство е от образуването на досъдебното производство на 10.01.2006г. до 12.07.2012г., когато влиза в сила окончателния съдебен акт или общо 6 години, 7 месеца и 2 дни.

Периодът, който подлежи на разглеждане по конкретното дело отнасящ се до претенцията на заявителката е 3 години, 7 месеца и 18 дни. Проверяващият състав е приел за начало на периода датата 24 ноември 2008г., когато заявителката е узнала за образуването на производството, а крайната дата - 12.07.2012г., когато съдебното решение е влязло в сила.

Делото е разглеждано само на една инстанция в рамките на провежданото досъдебно производство и производство пред първоинстанционния съд.

При анализа на причините за нарушения на разумния срок по делото следва да се отчете неговата сложност. Установи се, че разглежданото наказателно производство е с фактическа и правна сложност, съгласно ТР № 35/ 6.XI.1990 г. по н. д. № 26/90 г., ОСНК, според което „фактическата сложност ще е налице, когато делото съдържа значителен по обем фактически материал, многообразие на инкриминираната дейност, броя на подсъдимите и други обстоятелства.... Правната сложност е свързана с точно спазване и правилно прилагане на материалния и процесуален закон. С оглед на тези изисквания правна сложност ще е налице, когато има многообразие на обвиненията, усложнени форми на съучастническа дейност, квалифициращи белези на деянието.”

От материалите по кориците на делото може да се направи извод, че то представлява фактическа и правна сложност, тъй като е налице: значителен по обем фактически материал (следственото дело се състои от 7 тома), разследваното престъпление е с широк обхват, с действия, извършени в различни региони на страната, като са засегнати множество лица.

Правната сложност се обосновава с: големия брой разследвани лица (двама подсъдими и четирима обвиняеми на досъдебната фаза) и с обстоятелството, че престъпното деяние касае сложни финансови престъпления, извършени от лица, участващи в престъпната структура с йерархична организация и специфични задачи на участниците в нея (независимо, че по делото липсват обвинения за организирана престъпна група, но са включени в обстоятелствената част на обвинителния акт). Повдигнатите обвинения и постановената присъда спрямо заявителката са за извършена измама на множество лица, с което е придобита имотната облага, възлизала на 23 268.74 лева.

За относимия спрямо заявителката период не се забелязват забавяния по вина на компетентните органи, които да повлияят на продължителността на процеса.

За периода от спиране на делото на 13.10.2009г. до 04.02.2010г. се забелязва известно забавяне на делото, но продиктувано от обективни причини, свързани с установяване на обстоятелствата по делото. Приложени по делото са данни за активни действия – план за провеждане на действия на полицията за установяване на свидетелите, обявяване за общодържавно издирване и принудително довеждане.

За периода от 04.02.2010г. до 08.06.2011г. органите на досъдебното производство са извършили няколкократно привличания на заявителката в качеството на обвиняема, което представлява формално забавяне на процеса. От друга страна обаче по делото са извършени множество действия по разследването през този период (23 разпита на свидетели, предявени са 9 обвинения на четири лица, проведени са 12 разпита на обвиняеми лица, назначена и изготвена е съдебно психологична експертиза - психологическо събеседване с 22 лица, проведени са 6 очни ставки), които са от значение за приключване на делото. Предвид това обстоятелство може да се приеме, че независимо от невъзможността на органите на досъдебното производство своевременно да формулират правилно обвинението, това забавяне не е повлияло върху общата продължителност на процеса.

Министерството на правосъдието е преценило, че нарушение на разумния срок има и е определено обезщетение в размер на 2 700 лв.

6. Преписка вх. рег. № РС-12-45/01.11.2012г със заявител Вако Иванов Ваков

Разгледаното производство е по сл.дело № 334/2000г., по описа на Национална следствена служба, пр.пр.№ 16164/2000г. по описа на Софийска районна прокуратура, приключило с постановление за прекратяване на наказателното производство на 10.12.2012г., връчено на заявителя на 21.11.2012г. Претендирано е заплащане на обезщетение.

Наказателното производство е иницирано по жалби до прокуратурата от множество лица (сред които и заявителя), за извършено неправомерно прехвърляне на инвестиционни бонове при масовата приватизация в периода 1998-2000г.

Периодът, който е разгледан по конкретното дело се равнява на 12 години и 20 дни. Провереният състав е приел за начало на периода датата 01.11.2000г., когато е образувана проверка по сигнала от Вако Ваков (пр.пр.№ 44370/2000г. на СРП). Като крайна дата е 21.11.2012г., когато заявителят е получил екземпляр от протокола за прекратяване на наказателното производство.

Делото е разглеждано само на една инстанция в рамките на провежданото досъдебно производство, като е приключило с изтичането на давностния срок за наказателно преследване.

При анализа на причините за нарушения на разумния срок по делото следва да се отчете неговата сложност. Установи се, че разглежданото наказателно производство е с фактическа и правна сложност. Фактическата сложност е налице поради значителния по обем фактически материал (следствено дело 334/2004г. по описа на НСлС се състои от 72 тома) и разследваното престъпление е с широк обхват, с действия, извършени в различни региони на страната, като са засегнати множество лица. Разследването на случая е изисквало извършването на много голям брой следствени действия и назначаването на огромни по обем експертизи. Правната сложност е налице, предвид необходимостта органите на досъдебното производство да докажат наличието на признаците на измама в особено големи размери и представляваща особено тежък случай.

Общата продължителност на срока на процеса е в резултат от поведението на органите на досъдебното производство.

Като причини за продължителността на делото, могат да се посочат:

- За целия период на водене на производството (18.12.2000г. - 08.02.2010г.) се наблюдават забавяния по разглеждане на наказателното производство, дължащи се бездействия на органите на досъдебното производство.

- По делото липсва планиране на действията по провеждане и приключване на разследването, както и ритмичност в провеждането на следствените действия. Действията по разследването са провеждани епизодично, не са извършвани действия с лицата, за които е имало данни за съпричастност към деянията, като не са давани конкретни указания в тази насока.

- Наблюдаващият делото прокурор в продължение на близо 10 /десет/ години не е осъществявал необходимото ръководство и контрол над разследването. Същият с години не е проявявал настойчивост по отношение бездействията на разследващите органи, а само е регистрирал неоснователните искания за спиране на делото.

- След спиране на наказателното производство на 23.08.2006г. е присъединил /обединил/ към делото множество дела/преписки, без да се извърши съответно възобновяване на делото и преценка за евентуалната необходимост от извършване на следствени действия. С тези си действия и бездействия органите на досъдебното производство /прокурор и разследващи органи/ са забавили делото, което е довело и до неговото прекратяване поради изтекла давност за наказателно преследване.

Определено е от МП обезщетение в размер на 2000 лв.

7. Преписка вх. рег. № РС-12-54/07.11.2012 г. със заявител Николай Ганчев Маринов,

Заявителят е подсъдим по НОХД № 690/09 г. по описа на СРС, НО, 4 състав за престъпление по чл. чл. 210, ал. 1, т. 3 и т. 5 във вр. с чл. 209, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК.

С писмо с рег. № ЗМ-5033/28.03.2000 г. на СДВР – 05–ТО РПУ, СРП била уведомена за започване на полицейско производство срещу Николай Маринов за престъпление по чл. 211 от НК. С Постановление от 13.03.2001 г. на СРП дознанието било преобразувано в предварително производство-сл. д. № 128/2001 г. по описа на 05 ТО – ССлС.

На 12.12.2002 г. СРП внесла в СРС обвинителен акт по пр.пр. № 18747/00 г. по описа на СРП и на същата дата било образувано НОХД № 10903/2002 г. по описа на СРС, НК, 4 състав. С Разпореждане от 08.01.2003 г., съдът установил, че са налице съществени процесуални нарушения, прекратил и върнал делото на СРП.

На 04.11.2003 г. СРП за втори път внесла в СРС обвинителен акт по пр.пр. № НСН 126/03 г. по описа на СРП и на същата дата било образувано НОХД № 12240/2003 г. по описа на СРС, НК, 4 състав. С Разпореждане от 30.01.2003 г. делото било насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание на 18.02.2004 г. С Протоколно определение от 15.02.2006 г. съдът установил, че има съществени нарушения на процесуалните правила – пропуски при изготвяне на обвинителния акт, констатирано и в Разпореждане от 08.01.2003 г., което не е отстранено и при повторното внасяне на обвинителния акт, прекратил производството по НОХД № 12240/2003 г. по описа на СРС, НК, 4 състав и върнал делото на СРП за отстраняване на процесуалните нарушения.

На 17.03.2008 г., СРП за трети път внесла обвинителен акт в СРС по пр.пр. № НСН 126/03 г. по описа на СРП и на 18.03.2009 г. било образувано НОХД № 3154/2008 г. по описа на СРС, НО, 4 състав. Поради натовареност

на графика на съдебния състав, председателя на НК разрешил насрочване на делото в срока по чл. 252, ал. 2 от НПК. С Разпореждане от 09.06.2008 г. СРС установил, че са налице съществени процесуални нарушения, допуснати при изготвяне на обвинителния акт, прекратил съдебното производство и върнал делото на СРП.

На 26.06.2008 г. СРП за четвърти път внесла обвинителен акт по пр.пр. № НСН 126/03 г. по описа на СРП и на 27.06.2008 г. било образувано НОХД № 7647/2008 г. по описа на СРС, НО, 4 състав. Поради натовареност на графика на съдебния състав, председателя на НК разрешил насрочване на делото в срока по чл. 252, ал.2 от НПК. С Разпореждане от 25.09.2008 г. СРС установил, че са налице съществени процесуални нарушения, прекратил съдебното производство и върнал делото на СРП.

На 19.01.2009 г., СРП за пети път внесла обвинителен акт в СРС по пр.пр. № НСН 126/03 г. по описа на СРП. Н. Маринов бил предаден на съд с обвинение по чл. 210, ал. 1, т. 3 и т. 5 във вр. с чл. 209, ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК. С Разпореждане от 25.05.2009 г., СРС насрочил производството за разглеждане в открито съдебно заседание на 07.07.2009 г. Били проведени осем заседания.

С Присъда от 03.06.2010 г. СРС признал подсъдимия за невиновен по повдигнатите обвинения.

На 08.06.2010 г. СРП подала протест срещу Присъдата по НОХД № 690/2009г. На 16.06.2010 г. гражданския ищец и частен обвинител М. Димитров подал жалба против посочената Присъда. На 14.11.2011 г. СРС изпратил делото в СГС и на същата дата било образувано ВНОХД № 5394/2011 по описа на СГС, НО, XI-ти въззивен състав.

С Определение от 23.04.2012 г., СГС насрочил делото в открито съдебно заседание на 02.05.2012 г. След изслушване на съдебните прения, Съдът обявил, че ще се произнесе в срок. С Решение от 18.05.2012 г. СГС потвърдил изцяло Присъда от 03.06.2010 г. по НОХД № 690/2009 г. по описа на СРС, НО, 4 състав.

Проверяващия състав е приел, че релевантната дата, която трябва да бъде посочена като начало на периода е 26.04.2000 г., когато Маринов е уличен. Периодът завършва на 18.05.2012 г., когато СГС потвърдил изцяло Присъда от 03.06.2010 г. по НОХД № 690/2009 г. по описа на СРС, НО, 4 състав и последната влязла в сила.

Общият срок на продължителност на наказателното производство е 12 (дванадесет) години и двадесет и два дни, обхващащ предварително разследване и движение на делото на две съдебни инстанции.

Досъдебното производство продължило от 28.03.2000 г. до 19.01.2009 г. - осем години, осем месеца и 22 дни. Пред първата инстанция – СРС, делото продължило от 19.01.2009 г. до 14.11.2011г. - две години, девет

месеца и двадесет и пет дни. Пред втората инстанция – СГС, производството продължило от 14.11.2011 г. - 5 месеца и 3 дни.

Случаят е сравнително сложен от правна и фактическа страна.

Заявителят може да бъде държан отговорен за забавяне на производството с около три месеца. Тези забавяния, обаче не са повлияли на продължителността на производството като цяло, още повече, че заседанията са отлагани и по други причини - поради нередовно призоваване или неявяване на свидетели.

Забавяния, причинени от органите на досъдебното производство:

а. Връщане на делото на досъдебното производство за доразследване от прокурор.

Шест пъти /четири пъти по своя инициатива и два пъти след съответно разпореждане на СРС/ Прокуратурата е връщала делото на органите на досъдебното производство за прецизиране на правната квалификация на обвинението. Многобройните връщания, сроковете от няколко месеца, които са били нужни на разследващите органи, за да изпълнят дадените указания и да изпратят отново делото са забавили производството с над осем месеца.

б. Връщане на делото на досъдебното производство от първоинстанционния съд.

Неколкократно СРС е връщал производството на Прокуратурата поради многобройни нарушения на процесуалните правила. Пет пъти, СРП е внасяла обвинителен акт срещу Н. Маринов, като в три от тях съдът е върнал делото поради пропуски в обвинителния акт, които не са били своевременно отстранявани.

Забавяния, причинени от съда:

а. При разглеждането на НОХД № 12240/2003 г. по описа на СРС, НК, 4 състав, съдът многократно е отлагал делото по различни причини: неспособност да организира призоваването на свидетели; „поради необходимостта от процесуално време за разпит на свидетели”; „поради служебна ангажираност на съдебния състав”; „поради планово дежурство”. Също така, СРС не е изпълнил своевременно задълженията си по чл.248, ал. 2, т. 3 от НПК да провери за допуснати на досъдебното производство отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, насрочил е делото за разглеждане и едва след няколко проведени съдебни заседания в продължение на 2 години, 3 месеца и 12 дни, установил нарушения от тази категория и върнал делото на прокуратурата. Този пропуск на съда е станал причина за забавяне на делото с над две години.

б. Производството било забавено и поради разглеждане на дело за обезпечаване на бъдещ граждански иск с една година, осем месеца и двадесет и един дни - от 16.03.2006 г. до 06.12.2007 г.

в. Забавяне е причинено и при разглеждане на НОХД № 690/2009 г. по описа на СРС, НК, 4 състав. С няколко месеца производството било

забавено поради прилагането на чл. 252, ал. 2 от НПК. Второто забавяне се дължи на неспособността на СРС да открие и да разпита важен свидетел с оглед на което, след като отложил седем пъти делото, съдът решил да го заличи от списъка на лицата за призоваване. Накрая, жалбата на М. Димитров и протеста на СРП против присъдата на СРС са изпратени в СГС с около година и три месеца по-късно от постъпването им, което също е довело до забавяне на производството. Що се касае до разглеждането на производството от СГС, следва да се има предвид, че същото е приключило в рамките на пет месеца и три дни, като при проверката е установено нарушение на срока за насрочване на делото по чл. 252, ал. 1 от НПК, което е довело до забавяне с около 2 месеца.

Определено е от МП обезщетение в размер на 6200 лв.

8. Преписка вх. № РС-12-61/21.11.2012 год., със заявител Ангел Костадинов Ангелов.

Предмет на обжалване е експертно медицинско решение на национален експертен медицински орган за признаването на професионалния характер на заболяването и определяне степента на загубена работоспособност.

Общият период на производството е 8 години, 8 месеца и 12 дни и обхваща движение на делото в две съдебни инстанции, с връщане за ново разглеждане и последващо обжалване.

По жалбата са образувани следните дела:

Адм. дело № 486/2004 год. на Административно отделение, III–Д състав СГС; адм. дело № 13923/2009 год. на Шесто отделение на Върховен административен съд; адм. дело № 8/2010 год. на III Б състав Софийски градски съд, административно отделение; адм. дело 864/2012 год., Шесто отделение на Върховен административен съд.

Констатиран са забавяния при разглеждане на делата от Софийски градски съд:

При първоначалното разглеждане на делото: насрочени 17 броя съдебни заседания, 11 от които, отложени предвид множеството отводи на вещите лица, допуснати по тяхна молба и невъзможността да се назначат вещи лица, които да не са заинтересовани от изхода на делото и да притежават необходимата компетентност и специални знания.

Значителни периоди между заседанията: отлагане на първото насрочено съдебно заседание с шест месеца и 19 дни, по уважени възражения, поради нередовна процедурата по призоваване; отлагане с шест месеца между съдебното заседание от 30.11.2004 год. и 31.05.2005 год.; отлагане с шест месеца и 21 дни на заседанието от 06.12.2005 год. за 27.06.2006 год. за изслушване на заключението на редовно уведоменото вещо лице.

При повторното разглеждане на делото от Софийски градски съд са проведени 4 заседания, като необосновано интервалът между първото и второто заседание е 9 (девет) месеца.

Определено е от МП обезщетение в размер на 3700 лв.

9. Преписка РС-12-66/ 30.11.2012г., със заявител Ани Стоянова Петрова

Наказателното производство е започнало въз основа на тѣжба на заявителя от 31.01.2005г. до СРС, с твърдение, че на 26.12.2004г. двамата подсъдими (майка и син) са ѝ нанесли обиди и са ѝ причинили леки телесни повреди (престъпления по чл. 13, ал.1 от НК и чл. 146, ал.1 от НК). На 01.02.2005г. СРС е образувал НЧХД № 1082/2005г., НК, 95 с-в. Наказателното производство по делото е протекло на две инстанции и е продължило общо 7 години, 2 месеца и 15 дни. То е приключило на 15.06.2012г. с решение на въззивната инстанция по внчхд № 2116/2012г. на СГС.

Делото не се е отличавало със сложност от фактическа и правна страна. За изясняването на фактите по делото са разпитани само трима свидетели на страните. Назначена е една съдебно медицинска експертиза, приета по съгласие на страните без изслушване на вещото лице. В края на шестата година от началото на процеса е назначена съдебно-психиатрична експертиза на подсъдимата. Дадено е заключение, че подсъдимата страда от продължително разстройство на съзнанието по смисъла на чл. 33 от НК и производството по делото е прекратено по отношение на нея.

Усложненията в хода на делото са свързани главно с трудности при призоваването на двамата подсъдими, с неявяването им по различни причини, с многократната замяна на упълномощените и назначени защитници (по делото са били упълномощени или назначени от страните общо 13 адвоката).

Сериозните забавяния в производството се дължат на: произнасянето на съдията-докладчик (Емил Дечев) повече от четири месеца след образуване на делото с разпореждане за насрочване на първото съдебно заседание; командироването след провеждането на две съдебни заседания на съдията-докладчик за продължителен период от време и замяната му с друг съдия-докладчик (Емил Желев); необходимостта от назначаване на съдебно-психиатрична експертиза на подсъдимата;

По-голямата част от забавянията обаче се дължи на неоправдано дългите срокове, в които съдът е насрочвал съдебни заседания при отлагане на делото. По време на гледането на делото районният съд е провел общо 22 съдебни заседания. През 2005г. са насрочени и проведени 2 с.з., на които не е даден ход на делото, през 2006г. – 3 с.з., на които не е даден ход на делото, през 2007г. – 3 с.з., без даден ход на делото, през 2008г. – 1 с.з., през 2009г. – 4 с.з., от които само на едно е даден ход на делото, през 2010г. – 4

с.з., на едно от които е даден ход на делото, през 2011г. – са насрочени 3 с.з., на две от които е даден ход и през м. януари и февруари 2012г. – са проведени 2 с.з., на едно от които е даден ход и е постановена присъда 8.02.2012г. При отлагане на делото съдът е насрочил само шест с.з. в срок до 3 месеца; седем заседания е отложил в срок от 3 месеца до 5 месеца; три заседания са отложени в срок над 5 месеца, и едно - в срок повече от 6 месеца.

За някои забавяния на производството е отговорен и заявителя. По причини дължащи се според проверяващия състав единствено на него са отложени 4 съдебни заседания.

Не е констатирано забавяне при разглеждане на делото от Софийски градски съд, съдебното производство пред когото е приключило само за 1 месец и 18 дни.

Няма данни за неизпълнение на задължения, свързани с връчване на книжа по делото, както от страна на служителите от Бюро призовки, така и от страна на полицията и съдебната охрана, които да са довели до забавяне на производството. Своевременно, в кратък срок са получавани и отговорите на поисканата информация от МП, МВР и др.

Трябва да се подчертае, че от самото начало на делото първоинстанционният съд е бил длъжен да съобрази факта, че едно от престъпленията, предмет на делото има кратка (три годишна) абсолютна погасителна давност, изтичаща на 26.12.2007 г. Това е изисквало от съда да организира и води производството по начин, който да осигури възможно най-бързо разглеждане на делото с оглед евентуалното му разглеждане и решаване и от по-горните съдебни инстанции преди изтичане на давностния срок. Особени усилия в тази насока съдът е следвало да положи след наложилата се смяна на съдебния състав в края на първата година от образуване на производството.

Определено е от МП обезщетение в размер на 2100 лв

10. Преписка с вх. рег. № РС-12-68 от 30.11.2012г., по заявление на г-н Г.Филипов и г-жа А.Филипова

На 30.04.1996г., против г-н Георги Филипов и г-жа Антоанета Филипова, са предявени субективно съединени иски от г-жа Н. Бакова, с основание чл.87, ал.3 от ЗЗД, и чл.108 ЗС /чл. 55 от ЗЗД /, за разваляне, поради неизпълнение на сключен договор за прехвърляне на неин недвижим имот - апартамент и част от дворно място в гр. Пловдив, срещу задължение за издръжка и гледане. Образовано е гр. дело № 3275/1996г. по описа на Пловдивски районен съд, XII гр.с-в. С решение от 19.11.1997г. съдът е отхвърлил двата иска. След обжалване, решението е потвърдено с решение по гр. дело № 785/1999г. от Пловдивски окръжен съд, на 17.01.2011г. Съдебното производство по делото е приключило окончателно на 04.06.2012г. с определение № 385 на ВКС, ГК, III г.о. по ч. гр.д. №133

/2012г. по описа на ВКС, с което е оставена без уважение молбата за продължаване срока за обжалване и е влязло в сила решение № 89 от 17.01.2011г. на ПОС, ГК, по въззивно гр. дело № 785/99г., за потвърждаване на решение № 167 от 19.11.1997г. по гр. дело № 3275/1996г. по описа на Пловдивски районен съд, XII гр.с-в, за отхвърляне на първоначалния иск.

Производството общо е продължило необосновано дълго, повече от 16 години, при движение на делата на три инстанции, с последващи многобройни обжалвания и образуване на отделни производства - 6 пред ПАС и 9 пред ВКС. Делото е спирано 2 пъти за срок от 1 година за издирване на наследници, който следва да се изключи от общия срок.

Поради нарушеното правото на Филипови на разглеждане и решаване на делото в разумен срок се претендира заплащане на обезщетение в размер по споразумение, по реда на чл.64г от ЗСВ.

Делото представлява фактическа и правна сложност с оглед предмета и характера на спора – разваляне на алеаторен облигационен договор с вещноправно действие, с който е прехвърлено право на собственост, трансформиран в последствие в друг окончателен – покупко-продажба, и искано прогласяване на нищожност на последната сделка, за което се е наложило да бъде проверена истинността на писмени документи.

Делото е било допълнително усложнено и с оглед доказване конкретните факти по сделките, и с настъпилата смърт на ищцата, а в последствие и на наследницата ѝ, конституирана като един от процесуалните ѝ правоприемници. Наложило се е издирване и конституиране на множество наследници, довело до спиране хода на процеса на два пъти, събирането на доказателства, разпитването на свидетели, посочени и от двете страни.

Необходимостта от участие на вещи лице, чиито специални знания са били нужни за изясняване на спорния предмет на делото, за което са изготвени няколко различни вида експеризи, подкрепят извода за неговата сравнителна сложност.

Следва обаче да се има предвид наличието на константна, продължителна и непротиворечивата практика на съдилищата по този вид казуси, развита включително с Тълкувателни решения, както и, че съдът е този, който с действията си следва да обезпечи ефективността на процеса и своевременното разглеждане и приключване на делото. Макар, че за някои заседания поведението на страните е в основата на отлагането на делото, по-голямата част от забавянето е настъпило поради начина, по който е воден процеса пред въззивния съд. Делото е било на разглеждане и администриране общо 11 години, от които само пред ПОС – около 7 години. В този период се констатира непоследователност в действията на съда и по събирането на доказателствата, липса на контрол по отношение на относимостта на направените доказателствени искания към предмета на спора, включително и дублиращи се становища на вещи лица.

Поведението на ищите във въззивното и касационното производство, множеството обжалвания на почти всеки от актовете на съда и заведените многобройни производства пред ПАС и ВКС, също допълнително са усложнили и допринесли за общата продължителност на процеса.

Една от основните причини за продължителността на производството пред въззивния съд е, че делото многократно е било препращано за разглеждане между отделните съдебни инстанции. Това донякъде е продиктувано от факта, че жалбоподателите, след конституирането им през 2001г., в целия последвал ход на производството, са обжалвали почти всеки акт на съда. Съдът, обаче, не е предприел мерки срещу шиканирането на процеса, включително и по повод неколkokратните възражения на ответната страна. Неактивното поведение на съда при използване на дисциплиниращите средства, предоставени от ГПК, е допринесло за забавянето на делото. Предприемането на мерки от съдебния състав на ПОС, които биха имали дисциплиниращ ефект върху участниците в процеса, биха обезпечили до голяма степен неговата ефективност и своевременното приключване на делото.

Определено е от МП обезщетение общо за двамата заявители в размер на 9 200 лв.

11. Преписки РС-12-69/ 30.11.2012г. със заявител Мишо Димитров Вълков, участвал в процеса като пострадал и частен обвинител.

Наказателното производство е започнало на 17.05.2007г. след посетено от органите на МВР гр.Враца пътно-транспортно произшествие между лек и товарен автомобил, при което са загинали двама пътници в лекия автомобил Теодор Вълков на 18г. и Калин Павлов на 21г. При злополуката пострадал и шофьорът на л.а., обвиняемият Павел Видолов на 19г., който бил спешно транспортиран в реанимационното отделение на ВМА гр. София. Досъдебното производство е наблюдавано от ОП-Враца.

Наказателното производство по делото е протекло на три инстанции и е продължило общо 5 години, 5 м. Приключило е с решение на ВКС от 16.10.2012г.

През разглеждания период от време делото е преминало няколко пъти през фазата на досъдебното и съдебно производство. След приключване на разследването (продължило около 2 години), делото е внасяно три пъти в съда с обвинителен акт на прокуратурата. Като цяло на фаза досъдебно производство разследващите органи са извършвали процесуално-следствени действия в продължение на 3г. и 9.м.

Първото разглеждане на делото от съда е преминало през две съдебни инстанции (нохд № 246/2009г. на Врачански ОС и внохд № 88/10г. по описа на САС), като въззивният съд е отменил присъдата, постановената на първата инстанция и е върнал делото на прокуратурата за отстраняване на

допуснати съществени процесуални нарушения в досъдебното производство. (Това съдебно производство е продължило общо за двете инстанции почти 10м.).

Образуваното съдебно производство по внесения втори обвинителен акт (нохд № 495/2010г. по описа на ОС-Враца) е прекратено от съдията-докладчик с разпореждане и делото е върнато на прокурора за отстраняване на допуснати процесуални нарушения във фазата на досъдебното производство. (това съдебно производство е продължило 4 дни).

Съдебното производство по внесения трети обвинителен акт на прокуратурата е разгледано от три инстанции. (Това съдебно производство е продължило като цяло 2г. и 1 м. - пред първоинстанционния съд (нохд № 113/2011г. на ОС. Враца)- 1г., 4 м. и 4 дни, пред въззивния съд (внохд № 958/2011г. на САС) – 5 м. и 12 дни и пред касационния съд (нд № 970/12 на ВКС, НК, І н.о.) - 3 м. и 24 дни.

Делото се отличава с относително висока степен на сложност от гледна точка на фактическата и правната страна на престъплението, което е извършено от две лица и с двама пострадали. Разпитани са над 11 свидетели и 11 вещи лица. Назначени са много на брой различни по вид експертизи, част от които извършени извън съдебния район и изискващи съдействието на единия от подсъдимите, който известен период от време не е бил в състояние пълноценно да участва в досъдебното производство, вследствие настъпилото в резултат на злополуката временно разстройство на съзнанието.

Данните по делото показват, че усложненията в хода на производството, които са довели до значително забавяне са свързани главно с трудности при намирането и призоваването на един от обвиняемите по време на досъдебното производство (за да бъде привлечен в качеството му на обвиняем и да се извършат назначените експертизи). Наред с това обстоятелство, прекомерната продължителност на досъдебното производство и на делото като цялост се дължи и на редица пропуски и грешки, допуснати от разследващите органи и наблюдаващия прокурор. В това отношение разследващите органи са допуснали пропуски при осигуряване на призоваването на единия от обвиняемите. Многобройните предявени от дознателя на двамата подследствени постановления за привличането им като обвиняеми (с неточни, непълни или погрешни правни квалификации на извършените от тях престъпления), както и разделянето на производството, са довели до двукратното връщане на делото от съда.

В съдебната фаза на процеса не са били допуснати съществени пропуски и забави, които да са допринесли за прекомерната му продължителност. Не се констатира случай на отлагане на съдебните заседания в неразумен срок и насрочване на делото за разглеждане,

надхвърлящ предвидения от закона срок. Сроковете, в които са били изготвени мотивите от съда съответстват на сложността на делото.

Заявителите и процесуалните им представители не са допринесли по какъвто и да е начин за неразумната продължителност на делото.

12 . Преписка с вх. рег. № РС-12-70/ 30.11.2012г., със заявител Дианка Богомилова Вълкова, участвала в процеса като пострадала и частен обвинител е по същото дело, както горната преписка и констатациите са идентични.

13. Преписка с вх. рег. № РС-12-73 от 07.12.2012г., със заявител г-н Август Димитров Мичев.

Производството по гр. дело № 1898/2005г. по описа на СГС, I-9 с-в, с докладчик съдия М.Георгиева, заведено по предявен от него иск с правно основание чл.55 ал.1 от ЗЗД за връщане на недължимо преведени от него парични средства в размер на 25 516.59 евро през 2001г., на физическо лице, е приключило с окончателен акт – Определение № 811 на ВКС, влязъл в сила на 07.06.2012г. Претендирано е заплащане на справедливо обезщетение.

По образуваното гр. дело № 1898/2005г. по описа на СГС, I-9 с-в., с решение №1208 от 23.03.2009г., поправено за о.ф.г. с решение № 2300 от 21.05.2009г., съдът отхвърлил иска, като преценил на основание събраните доказателства, че сумата е била дължимо преведена на ответника по договор за изплащане на дружествени дялове, както и че доказателствената тежест да докаже обратното е била на ищеца, който не е сторил това. Общ срок на движение пред СГС за периода от 16.06.2005г. до 21.05.2009г. – 4 години. Съдът провел 8 заседания, от които само три по същество, с даден ход на процеса. Съдът отложил 4 поради нередовно призоваване на ответника и 1 по негова молба. Заседанията са насрочвани на прекалено и необосновано големи интервали от 7 и 10 месеца, а за констатираните проблеми с призоваването не са предприети ефективни мерки от съда.

След обжалване, решението на СГС било потвърдено с решение № 1397 по гр. дело № 2254/2009г. от САС, I-ви с-в, при съдии И.Петрова /докладчик/, В.Павков, Т.Кръстева, на 05.11.2009г., като съдът не взел предвид аргументите на заявителя. Общ срок на движение на делото пред САС - 2 месеца.

Решението на САС било обжалвано с касационна жалба пред ВКС. Съдът в състав Н.Зекова, В.Райчева /докладчик/, С.Бояджиева, с решение по гр.д. №316/2010г., отменил акта и върнал делото на САС за ново разглеждане при съобразяване с указанията на касационната инстанция. ВКС посочил начина на разпределение на доказателствената тежест, основавайки се на продължителната си практика, съгласно която ищецът

доказва даването, а ответникът доказва основанието за получаването на облагата. Общ срок на движение на делото пред ВКС – 8 месеца и 10 дни.

При повторното разглеждане, с решение №1066 от 28.06.2011г. по новообразуваното гр.д. № 890/2010г., САС - съдебен състав Н.Куцкова, Ц.Лазаров, А.Баева /докладчик/, на база на съвкупния анализ на събрания по делото доказателствен материал, приел за установено, че процесната сума била преведена от сметката на ищеца в полза на ответника във връзка с продажба на дружествени дялове, поради което отхвърлил иска като неоснователен и оставил в сила решението по гр.д. № 1898/2005г. на СГС, ГО, I-9 с-в. Общ срок на движение на делото пред САС – около 8 месеца. Проведени 4 заседания като съдът изискал банкови документи, приел писмени доказателства и разпитал свидетели.

Съдебното производство по делото приключило окончателно с влязло в сила, на 07.06.2012г. Определение № 811 по гр.д. № 1749 /2011г. по описа на ВКС, ГК,III г.о., съдии Ц.Георгиева, М.Иванова, И.Папазова /докладчик/, с което не било допуснато касационно обжалване на въззивното решение № 1066 на САС от 28.06.2011г. по гр.д. №890/2010г., оставило в сила решението по гр.д. №1898/2005г. на СГС, ГО I-9 с-в за отхвърляне на първоначалния иск. Срок на движение на делото пред ВКС – 5 месеца и 15 дни.

Общият срок на движение на делото е 6 години, 10 месеца и 23 дни, при разглеждане на делата на три инстанции, с последващо връщане за ново разглеждане

При анализа на причините за нарушения на разумния срок по делото трябва да се посочи, че то не се отличава с фактическа и правна сложност.

Производството е продължило необосновано дълго, като причина за това са били действия и бездействия на съдебните състави при първоначално разглеждане на делото пред СГС. Констатирани причини за забавата в общата продължителност на срока на движение на делото основно са:

- Първоинстанционният съд е допуснал многократно отлагане на заседания поради нередовно призоваване на ответника. Проблемът с призоваването, макар съдът да е изразил два пъти намерение да търси отговорност на служители от Бюро „Призовки”, не е бил решен за период от 1 г. и 2 месеца, през който са отложени всички заседания.

- При проверката беше констатирано, че поведението на ответника в съдебното производство пред СГС е станало причина за отлагане на делото, като 2 заседания са отложени по негова молба, а за други 2 от останалите 4 заседания от периода 2006г. – 2007г., видно от призовките по делото, независимо от положените усилия, не е открит на посочения адрес.

- Неправилното интерпретиране и прилагане от съда на установени правни принципи е наложило делото да се разглежда по реда на

инстанционния контрол, което е можело да бъде избегнато при по-задълбочена подготовка на съдията - докладчик.

- Честите смени на съдебния състав и практиката да се насрочват заседания през големи периоди от 7 и 10 месеца, също значително са увеличили времето за разглеждане на делото, за решаването на което са били достатъчни проведените ефективно 3 съдебни заседания. Своевременното насрочване на заседанията, в разумни интервали, е по-скоро въпрос на вътрешно-административна организация. При по-завишен контрол подобни отклонения от разумните срокове могат да бъдат избегнати.

Определено е обезщетение от МП в размер на 1000 лв.

14. Преписка рег. № РС-13-01/04.01.2013г със заявител В. Киров

(Проверяващият състав е счел заявлението за неоснователно, но е разгледано по същество по изложените съображения)

Производството по делото е започнало на дата 11.10.2004г. и е приключило на 14.05.2012г., като същото е продължило 7 години, 7месеца и 1 ден.

Според проверяващия състав на ИВСС, общият период на производството по чл.60г, ал.2, т.5, предложение първо от ЗСВ е 2години 11месеца и 25дни. В него не следва да се включва периода 29.04.2005г.-07.12.2009г., през който производството е спряно на основание чл.182, ал.1, б."г" ГПК/отм./, до влизане в сила на решението по гр.д.№ 891/2005г., ВРС, още повече, че последното е инициатирано от заявителя.

За общата продължителност на гр.д.№ 1932/2004г. на Варненски районен съд от 7г., 7м. и 1д. е допринесло обстоятелството, че са налице две самостоятелни съдебни производства/ производство по съдебна делба и производство за определяне на по-голям дял/, като делбеното е особено исково, протичащо в две фази. На практика налице са три самостоятелни съдебни дела, като за общата продължителност на процесното дело най-голямо забавяне е оказало преюдициалното производство по гр.д.№ 891/2005г. на ВРС. Последното е довело до забавяне на приключване на спора по гр.д.№ 1932/2004г. на ВРС с около четири години и половина и то не следва да се взема пред вид в настоящия констативен протокол.

Доколкото производството по гр.д.№ 1932/2004г. на ВРС е самостоятелно исково, по неговата продължителност няма подадено заявление за нарушено право на разглеждането и решаване на делото в разумен срок, то и същото/в това число неговата продължителност/ не е предмет на настоящето разглеждане и не следва да се обсъжда .

При определяне налице ли е период на забавяне на продължителността на производството по гр.д.№ 1932/2004г. на ВРС, следва да се вземе пред вид обстоятелството, че същото е делбено производство по чл.341- чл.355 от ГПК. Съдебната делба представлява

особено исково производство, образувано по искане на един, или повече съсобственици срещу останалите участници в съсобствеността и се развива в две фази. Първата фаза е по нейното допускане, като в решението си съда се произнася изрично между кои лица и за кои движими и недвижими вещи ще се извърши, съответно каква е частта на всеки съделител. Във втората фаза се извършва реалното и окончателно разделяне на движимите и недвижими вещи допуснати до делба, съответно възлагането на имоти на един от съделителите и изравняването с пари за другите, съответно с изнасяне на публична продан на неподеляем имот.

В настоящият случай производството се е развивало между двама съделители, като предмет на делбата са били два недвижими имота и движими вещи включени в списък от 24 точки. Производството пред първата инстанция е продължило от 11.10.2004г. до дата 02.05.2011г., когато е влязло в сила Решение № 3/25.02.2011г. Същото е с продължителност 1г., 11м. и 25д., като в този срок не следва да се включва периода 29.04.2005г.- 07.12.2009г., през който производството е спряно на основание чл.182, ал.1, б."г" ГПК/отм./

Делото в първата фаза на делбата е било насрочвано от състава на съда в нормалните за това срокове в общо седем открити съдебни заседания на дати 17.12.2004г., 29.04.2005г., 19.02.2010г., 21.05.2010г., 15.10.2010г., 26.11.2010г. и 25.02.2011г. На практика първото по делото заседание се е провело на дата 21.05.2010г., когато са приети приложените с исковата молба писмени доказателства и съдът се е произнесъл по доказателствените искания на страните. За периода 17.12.2004г.-02.03.2005г. делото е било спряно по взаимно съгласие на страните, а за периода 29.04.2005г.-08.12.2009г. е спряно на основание чл.182, ал.1, б."г" ГПК/отм./. Делото е с известна фактическа и правна сложност, направени са редица относими към правния спор доказателствени искания от страна на съделителите, които са допуснати от съда. Вземайки пред вид горното, фактическата и правна сложност на съдебния спор, доказателствените искания на страните, представените по делото доказателства и изслушаните свидетели и съдебно-техническа експертиза, проверяващият състав на ИВСС е счел, че не е налице период на забавяне на продължителността на производството пред първата съдебна инстанция по допускане на съдебната делба.

Не е налице период на забавяне на продължителността на производството и по втората фаза на делбата - тази по извършването. Същото е започнало на дата 02.05.2011г. и е приключило на 14.05.2012г., когато е влязло в сила Решение № 2/12.04.2012г. Същото е с продължителност 1г. и 12д., като за този период са проведени общо три открити с.з. на дати 16.09.2011г., 25.11.2011г., и 23.03.2012г. Делото във втората фаза на делбата е насрочвано от състава на съда в нормалните за това срокове, като за периода 25.11.2011г.- 19.12.2011г. е било спряно по взаимно съгласие на страните. Вземайки пред вид горното, фактическата и

правна сложност на втората фаза на делбата, доказателствените искания на страните, представените по делото доказателства, изслушаните две съдебно-технически експертизи и тройна съдебно-техническа експертиза, проверяващият състав на ИВСС е счел, че не е налице период на забавяне на продължителността на производството във втората съдебна фаза по извършване на съдебната делба.

Тъй като в общия период на делбеното производство не е констатирано забавяне на продължителността му, следва да бъде направен извод и че не е налице период на забавяне, за което отговорност носи компетентния орган, съответно не е налице период на забавяне, което се дължи на действия, или бездействия на заявителя, или на неговия процесуален представител.

Министерство на Правосъдието е приело, че подаденото заявление е в срок и е основателно, като е определило обезщетение в размер на 1 500 лв.

15. Преписка Заявление вх. рег. № РС-13-15 от 18.01.2013 г. със заявител Орлин Николов Данев и Преписка Заявление вх. рег. № РС-13-22/04.02.2013 г. със заявител Мариана Петкова Данева

Заявителите са подсъдими по НОХД № 681/2004 г. по описа на Софийски градски съд /СГС/, НО, 12 състав, за престъпление по чл. 212, ал. 4 във вр. с ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 във вр. с чл. 20, ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК /източване на ДДС/.

С Постановление от 13.05.1997 г. на СГП било образувано сл. д. № 190/97 г. по описа на СтСлС, преобразувано по-късно в сл. д. № 269/97 г. по описа на НСлС. Били извършени редица процесуално-следствени действия: огледи, претърсване и изземване на вещи и документи от различни лица, провеждане на разпити на около 50 свидетели от различни райони на страната, провеждане на очни ставки, събирането на огромен обем писмени доказателства от редица институции и назначаване на петнадесет експертизи, изискващи специални знания в разнообразни област.

С Постановление от 12.03.2003 г. наблюдаващия прокурор Вл. Йорданов от СГП, като взел предвид, че срокът за разследване по сл. д. № 269/97 г. е изтекъл в края на м. март 2002 г. отстранил следователите Т. Иванов, С. Алексов и М. Маринов. На 24.02.2004 г. следователите В. Николова и К. Белчев изготвили обвинително заключително постановление с мнение за предаване на обвиняемите на съд.

На 10.03.2004 г. СГП внесла обвинителен акт срещу заявителите, изготвен от прокурор Вл. Йорданов.

С Разпореждане от 11.03.2004 г., неустановен съдия от СГС, подписал се със заплата за председател на същия съд е образувал НОХД № 681/2004 г. по описа на СГС, което било възложено за разглеждане на 12 състав, съдия – докладчик Мирослава Тодорова и двама съдебни заседатели. На

основание чл. 255, ал. 3 от НПК, с разпореждането било разрешено заседанието по делото да бъде насрочено за срок до 6 месеца.

С Разпореждане от 26.10.2004 г. съдията - докладчик насрочил делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 10.12.2004г., след което били проведени над 20 съдебни заседания.

На 18.07.2007 г.с Присъда по НОХД № 681/04 г. по описа на СГС, съдът признал Данев за невиновен и го оправдал, а Данева осъдил на лишаване от свобода за срок от три години, чието изпълнение било отложено за срок от пет години за престъпления по чл. 210, ал. 1, т. 5 във вр. с чл. 209, ал. 1, пр. 1 във вр. с чл. 20, ал. 2 във вр. с чл. 18, ал. 1 от НК.

Недоволна от присъдата, М. Данева я обжалвала. Съдията – докладчик М. Тодорова изготвила мотивите към Присъдата на 06.03.2012 г., видно от срочната книга на 12 състав, НО, СГС за 2004 г. На 17.04.2012 г., според описната книга за 2012 г. на същия състав на СГС делото ведно с Присъдата и мотивите били изпратени на САС.

На 17.04.2012 г. било образувано ВНОХД № 362/2012 по описа на САС, НО, 3 състав. С Решение № 272/19.07.2012 г. САС изменил Присъдата на СГС, като не наказал подсъдимата М. Данева поради изтичане /на 12.03.2012 г./ на абсолютната давност за преследване на престъплението, в чието извършване е била призната за виновна, а в останалата част /по отношение на О. Данев/ потвърдил първоинстанционния акт.

На 17.10.2012 г. било образувано КНОХД № 1939/2012 г. по описа на ВКС, 1-во НО. На 19.10.2012 г. с разпореждане на председателя на 1-во НО на ВКС делото било насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание на 10.12.2012 г. и с Решение от 14.01.2013 г. ВКС, 1-во НО в състав: Пламен Томов – председател и членове: Николай Дърмонски и Красимир Шекерджиев отменил въззивно решение № 272/19.07.2012 г. на САС в частта, в която е отменена обжалваната пред него Присъда № 37 от 18.07.2007 г. по НОХД № 681/2004 г. по описа на СГС, отменил и присъдата в същата част и прекратил наказателното производство.

Периодът, през който е разглеждано делото срещу Данев започва на 13.05.1997 г. – датата, на която е образувано предварителното производство срещу него и завършва на 19.07.2012 г., когато САС потвърждава постановената по НОХД № 681/2004 г. по описа на СГС, НО, 12 състав, присъда в частта, касаеща О. Данев и същата влиза в сила по отношение на последния. Общият срок на продължителност на наказателното производство е 15 (петнадесет) години, два месеца и шест дни, обхващащ предварително разследване и разглеждане на делото на две съдебни инстанции.

Периодът, през който е разглеждано делото срещу М. Данева започва на 13.05.1997г. – датата, на която е образувано предварителното производство срещу нея и завършва на 14.01.2013 г., когато ВКС се е

произнесъл с окончателно решение по КНОХД № 1939/2012 г. по описа на същия съд и постановената по НОХД № 681/2004 г. по описа на СГС, НО, 12 състав Присъда е влязла в сила. Общият срок на продължителност на наказателното производство е 15 (петнадесет) години, осем месеца и един ден, обхващащ предварително разследване и разглеждане на делото на три съдебни инстанции.

Досъдебното производство е продължило от 13.05.1997 г. до 10.03.2004 г. - шест години, девет месеца и двадесет и шест дни. Пред СГС, делото продължило от 10.03.2004 г. до 17.04.2012 г., когато делото било изпратено на САС по жалбата на М. Данева - осем години, един месец и седем дни. Пред втората инстанция – САС, производството по отношение на О. Данев продължило от 17.04.2012 г. /когато е образувано ВНОХД № 362/2012 по описа на САС, НО, 3 състав/ до 19.07.2012 г. /когато присъдата на първоинстанционния съд влязла в сила по отношение на М. Данев/ – три месеца и два дни. Пред втората инстанция – САС, производството по отношение на М. Данева е продължило от 17.04.2012 г. /когато е образувано ВНОХД № 362/2012 по описа на САС, НО, 3 състав/ до 15.10.2012 г. /когато САС изпратил жалбата на заявителката, ведно с делото на ВКС/ – пет месеца и двадесет и осем дни. Пред касационната инстанция – ВКС делото е продължило от 16.10.2012 г. /когато делото било получено във ВКС/ до 14.01.2013 г., когато ВКС се произнесъл с окончателен акт по производството/ - два месеца и двадесет и девет дни.

Случаят е сложен както от правна, така и фактическа страна. Заявителите с поведението си не са допринесли за общата продължителност на производството.

Забавяния, причинени от органите на досъдебното производство:

-Неспазване на процесуалните срокове от разследващите органи. Въпреки, че са положили усърдие, разследващите органи са причинили няколко от забавянията: в периодите от 15.11.1998 г. до 06.01.2000 г. /от следователя С. Алексов/, от 08.02.2002 г. до 17.03.2003 г. /от следователя Т. Иванов/, както и от 14.04.2003 г. до 16.06.2003 г. и от 07.08.2003 г. до 06.10.2003 г. /от следователите В. Николова и К. Белчев/. В първия случай, не са извършвани никакви действия по разследването, с което последното се е забавило с една година, един месец и двадесет и два дни. В следващия период - от 08.02.2002 г. до 17.03.2003 г. делото се е забавило с една година, един месец и девет дни, въпреки че през по-голямата част от него - до 10.09.2002 г., разследващият е изчаквал заключението на комплексната съдебно-икономическа и митническа експертиза, назначена със съответно Постановление от 26.10.2001 г. На последно място, във фазата на досъдебното производство, делото било забавено с още четири месеца, като през два от тях /до 08.07.2003 г./ част от материалите били в СГП, а през останалата част от време – следователите не са могли да организират

предаване и приемане на класираните от предишния разследващ екип в над 150 тома доказателства.

Независимо от гореизложеното, следва да се отбележи, че основна причина за забавянето на предварителното производство е не твърдяното от заявителят 6-годишно бездействие на разследващите /с което твърдение, предвид изложеното в обстоятелствената част на констативния протокол, проверяващият екип не може да се съгласи/, а непредоставянето на навременна информация от други органи – фирмените отделения на различни съдилища /понякога са изпращали исканата информация след два-три месеца/ и данъчни дирекции /напр. данъчните досиета на 57 фирми са изпратени от ГУДА при МФ 7 (седем) месеца, след като са били изискани/ и най-вече на неизготвяне в поставените от следователите срокове на експертните заключения. В повечето случаи, вещите лица са представяли заключенията си с тримесечни и с четиримесечни закъснения. Особено показателно е, че 11 месеца експертите не са изготвили заключението по посочената по-горе комплексната съдебно-икономическа и митническа експертиза. Въпреки, че докато са чакали заключенията, разследващите органи са извършвали други процесуално-следствени действия – разпити на свидетели и събиране на писмени доказателства по делото, все пак се е стигнало до неоправдано забавяне на последното с около две години.

-Връщане на делото на досъдебното производство за доразследване от прокурор.

Шест пъти Прокуратурата е връщала делото на органите на досъдебното производство за събиране на допълнителни доказателства. Многобройните връщания, сроковете от няколко месеца, които са били нужни на разследващите органи, за да изпълнят дадените указания и да изпратят отново делото са довели до известни допълнителни натрупвания на срока за разследване, а оттам и са допринесли за общата продължителност на производството.

Забавяния, причинени от съда:

- Съдия-докладчик Тодорова е насрочила делото в първо заседание, девет месеца след образуването му, в нарушение на 247б, ал. 2 от НПК /отм./, съгласно който: “Съдебното заседание се насрочва в срок до два месеца от внасяне на обвинителния акт или тъжбата в съда. Когато делото представлява фактическа или правна сложност, както и в други изключителни случаи, председателят на съда може писмено да разреши заседанието да бъде насрочено в определен от него по-дълъг срок” и въпреки резолюцията на съдията, подписал се за председател на СГС, че делото следва да се насрочи в 6 м. срок.

- Производството е било забавено и поради необходимостта от изчакване на експертни заключения със седем месеца и двадесет и осем дни - от 09.01.2006 г. до 28.09.2006 г.

- Основното забавяне на производството, повлияло значително и на общата му продължителност, е причинено от бездействие на съдия – докладчика М.Тодорова - ненаписване на мотивите към постановената присъда в продължение на четири години, седем месеца и седемнадесет дни. С това бездействие, съдията не само, че е нарушил разпоредбата на чл. 308, ал. 2 от НПК, но е причинил и неоправдано забавяне на делото.

Производството пред САС е приключило в рамките на три месеца и два дни /за О. Данев/, съответно - пет месеца и двадесет и осем дни /за М. Данева/ като при проверката не е установено неоправдано забавяне на делото пред тази инстанция.

Накрая, касационната инстанция е разгледала делото в изключително кратки срокове – само за два месеца и двадесет и девет дни, която бързина, обаче, не може да компенсира забавянията през по-раншните стадии на производството /на досъдебната фаза и пред първоинстанционния съд/ и да сведе продължителността му до обичайната

Обезщетението, определено от МП е в размер на по 10 000 лв. за всеки от заявителите.

16. Преписка вх. рег. № РС-13-18/28.01.2013г. със заявител Мария Христова Славова.

Производството по гр.д.№ 3954/2000г. на Районен съд Пловдив е образувано на 05.07.2000г. по повод на подадена искова молба с правно основание чл.97, ал.1 ГПК/отм/. Предмет на делото е иск за установяване право на собственост върху недвижими имоти /спор за материално право/ по реда на чл.97, ал.1 от ГПК/отм./ във връзка с чл.14, ал.4 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи. Окончателният съдебен акт е Решение № 373/26.07.2011г. на Върховния Касационен съд, първо гражданско отделение, постановено по гр.д.№ 1309/2010г.

Общ период на производството- делото е започнало на 05.07.2000г. и е приключило на 26.07.2012г., като същото е продължило 12 години и 21 дни.

Действително спорът е сложен от фактическа и правна страна, като по отношение на разпоредбата на чл.14, ал.4 ЗСПЗЗ, съответно по прилагане във връзка с него на разпоредбите на чл.106, ал.1 ЗСПЗЗ и чл.10, ал.7 ЗСПЗЗ съществува обемна и противоречива съдебна практика. Въпреки това, налице е забавяне на продължителността на съдебното производство, тъй като правният спор на три съдебни инстанции е продължил 12 години.

Продължителността на съдебното производство пред първата съдебна инстанция е 2години и 8 месеца, като са проведени 17 редовни съдебни заседания. Въпреки, че производството пред тази инстанция е продължило по-малко от три години и че съдебните заседания са отлагани през кратък период от време /между 2-3 месеца/, в конкретният случай е налице известна забава по движение на делото. Налице е недобро

администриране на съдопроизводствения процес, като по време на него са допуснати и процесуални нарушения от страна на съдебния състав. За недоброто администриране на съдебния процес свидетелствуват двукратното отлагане на делото по молби по чл.107, ал.2 ГПК/представен болничен лист от представляващия ищцовото дружество, въпреки наличие на упълномощен процесуален представител/, двукратното отлагане на делото поради невнесен депозит за вещо лице от страна на ищцовата страна и двукратно отлагане на делото поради неизготвена в срок експертиза от вещите лица, съответно неявяване на вещо лице от състава на тройната експертиза. Недобро администриране на съдебния процес са и множеството отлагания на делото поради направени доказателствени искания на страните за събиране и представяне на доказателства, които са уважени от съдебния състав без мотиви за относимостта им към спора. Действие допринесло за забава на разглеждане на делото е спирането на производството на основание чл.182, ал.1, б."д" ГПК/отм./ от страна на първоинстанционния съдебен състав. Това действие е констатирано като незаконосъобразно от страна на въззивната инстанция, като съответно постановеното съдебно определение е отменено и делото е върнато за извършване на по-нататъшни процесуални действия.

Продължителността на производството пред въззивната инстанция е била около 2г. и 9 месеца, като са проведени 12 редовни съдебни заседания. Причините на забава на съдебното производство се установяват в констатациите на ВКС относно проведеното съдебно дирене и приложението на закона от страна на въззивния съд. ВКС с Решение № 331/17.07.2007г. по гр.д.№ 3061/2005г. е отменил Решение № 1117/31.05.2005г. на ПРС по гр.д.№ 633/2003г. и е върнал делото за разглеждане от друг състав. Като мотиви за отмяна на обжалваното решение са посочени, че в тази съдебна инстанция са допуснати нарушения на съдопроизводствените правила и неправилно прилагане на материалния закон. Горното е довело до удължаване на производството с повече от две години и половина и до повторно разглеждане на делото пред тази инстанция.

При първоначалното разглеждане на делото от Върховния Касационен съд /продължило 1 година и 7 месеца/ се констатира забавено администриране на съдопроизводствения процес от страна на касационната инстанция- от датата на образуването на делото, до датата на провеждане на открито съдебно заседание са изминали 15 месеца.

При повторното разглеждане на делото пред Окръжен съд Пловдив, производството е продължило около 3г и 3м., а делото е било многократно отлагано поради допуснато от съда безкритично събиране на множество доказателства, без мотиви за относимостта им към спора. Назначавани са множество съдебни експертизи със значителна сложност, поставяни са допълнителни задачи на същите и са назначавани тройни такива. Налице са

няколко отлагания да делото поради неизготвяне в срок на заключенията на експертите и за разпит на поискани от страните свидетели.

Действително налице е значителна и правна сложност на спора, приети са голям обем от доказателства, но период от 3г. и 3м. сам по себе си е значителен за продължителност на производството пред въззивна инстанция, още повече, че при първоначалното разглеждане на делото от въззивния съд производството е продължило 2г. и 9м.

Повторното разглеждане на делото пред ВКС е продължило 1 година и 9 месеца. Подобно на първоначалното разглеждане на делото от касационната инстанция, налице е забавено администриране на процеса, тъй като са изминали 9 месеца от периода на образуване на делото до насрочването му в закрито съдебно заседание за произнасяне по допустимостта на жалбата.

Налице е забава на съдебния състав и при постановяване на касационното решение, тъй като на 17.10.2011г. в открито с.з. е даден ход по същество и делото е обявено за решаване, като решението на съда е постановено на дата 26.07.2012 г., а съгласно чл. 235, ал. 5 ГПК съдът обявява решението си с мотивите най-късно в едномесечен срок след заседанието, в което е завършено гледането на делото. Произнасянето извън едномесечен срок би могло да бъде оправдано, ако според наложената практика при наличие на фактическа и правна сложност на правния спор (каквото е настоящия), съдът беше постановил решението си в тримесечен срок от последното по делото заседание. В разгледания случай забавата в обявяване на решението е повече от девет месеца.

Ноторно известно е обстоятелството за натовареността на касационната инстанция, но съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека държавата следва да организира съдебната система по начин, който може да осигури разглеждане на делото в разумен срок.

Определено е от МП обезщетение в размер на 2300 лв.

17. Преписка Заявление вх. рег. № РС-13-22/04.02.2013 г. със заявител Мариана Петкова Данева

Заявителката е подсъдима по НОХД № 681/2004 г. по описа на Софийски градски съд /СГС/, НО, 12 състав, за престъпление по чл. 212, ал. 4 във вр. с ал. 1 във вр. с чл. 26, ал. 1 във вр. с чл. 20, ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК /източване на ДДС/.

С Постановление от 13.05.1997 г. на СГП било образувано сл. д. № 190/97 г. по описа на СтСлС, преобразувано по-късно в сл. д. № 269/97 г. по описа на НСлС. Били извършени редица процесуално-следствени действия: огледи, претърсване и изземване на вещи и документи от различни лица, провеждане на разпити на около 50 свидетели от различни райони на страната, провеждане на очни ставки, събирането на огромен обем писмени

доказателства от редица институции и назначаване на петнадесет експертизи, изискващи специални знания в разнообразни области

С Постановление от 12.03.2003 г. наблюдаващия прокурор Вл. Йорданов от СГП като взел предвид, че срокът за разследване по сл. д. № 269/97 г. е изтекъл в края на м. март 2002 г. отстранил следователите Т. Иванов, С. Алексов и М. Маринов. На 24.02.2004 г. следователите В. Николова и К. Белчев изготвили обвинително заключително постановление с мнение за предаване на обвиняемите на съд. На 10.03.2004 г. и.д. градския прокурор Н. Дечева на осн. чл. 240 от НПК внесла обвинителен акт, изготвен от прокурор Вл. Йорданов от СГП срещу подсъдимата.

С Разпореждане от 11.03.2004 г. неустановен съдия от СГС, подписал се със заплата за председател на същия съд образувал НОХД № 681/2004 г. по описа на СГС, което било възложено за разглеждане на 12 състав, съдия – докладчик Мирослава Тодорова и двама съдебни заседатели. На основание чл. 255, ал. 3 от НПК, с разпореждането било разрешено заседанието по делото да бъде насрочено за срок до 6 месеца. С Разпореждане от 26.10.2004 г. съдията - докладчик насрочил делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 10.12.2004 г., след което по делото били проведени над 20 съдебни заседания.

На 18.07.2007 г. с Присъда по делото, съдът признал заявителката за виновна и я осъдил на лишаване от свобода за срок от три години, чието изпълнение било отложено за срок от пет години за престъпления по чл. 210, ал. 1, т. 5 във вр. с чл. 209, ал. 1, пр. 1 във вр. с чл. 20, ал. 2 във вр. с чл. 18, ал. 1 от НК.

Недоволна от присъдата, М. Данева я обжалвала. Съдията – докладчик изготвила мотивите към Присъдата на 06.03.2012 г., видно от срочната книга на 12 състав, НО, СГС за 2004 г. На 17.04.2012 г., според описната книга за 2012 г. на същия състав на СГС, делото ведно с Присъдата и мотивите били изпратени на САС.

На 17.04.2012 г. било образувано ВНОХД № 362/2012 по описа на САС, НО, 3 състав. С Определение от 14.06.2012 г. съдът насрочил разглеждането на делото в открито съдебно заседание на 13.07.2012 г. С Решение № 272/19.07.2012 г. САС /в състав: Камен Иванов – председател и членове: Христина Михова и Стефан Илиев/ изменил Присъдата на СГС, като не наказал подсъдимата М. Данева поради изтичане /на 12.03.2012 г./ на абсолютната давност за преследване на престъплението, в чието извършване била призната за виновна.

На 17.10.2012 г. било образувано КНОХД № 1939/2012 г. по описа на ВКС, 1-во НО. На 19.10.2012 г. с разпореждане на председателя на 1-во НО на ВКС делото било насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание на 10.12.2012 г. и с Решение от 14.01.2013 г. ВКС, 1-во НО в състав: Пламен Томов – председател и членове: Николай Дърмонски и Красимир Шекерджиев отменил въззивно решение № 272/19.07.2012 г. на САС в

частта, в която е отменена обжалваната пред него Присъда № 37 от 18.07.2007 г. по НОХД № 681/2004 г. по описа на СГС, отменил и присъдата в същата част и прекратил наказателното производство.

Периодът, през който е разглеждано делото срещу заявителката започва на 13.05.1997г. – датата, на която е образувано предварителното производство срещу нея и завършва на 14.01.2013 г., когато ВКС се е произнесъл с окончателно решение по КНОХД № 1939/2012 г. по описа на същия съд и постановената по НОХД № 681/2004 г. по описа на СГС, НО, 12 състав Присъда е влязла в сила.

Общият срок на продължителност на наказателното производство е 15 (петнадесет) години, осем месеца и един ден, обхващащ предварително разследване и разглеждане на делото на три съдебни инстанции.

Досъдебното производство продължило от 13.05.1997 г., когато СГП образувала предварително разследване срещу Данев до 10.03.2004 г., когато бил внесен обвинителен акт в СГС по пр.пр. № 2112/97 г. по описа на СГП, т.е. шест години, девет месеца и двадесет и шест дни.

Пред СГС, делото продължило от 10.03.2004 г., когато СГП внесла обвинителен акт срещу заявителката, по повод на който било образувано НОХД № 681/2004 г. по описа на СГС до 17.04.2012 г., когато делото било изпратено на САС по жалбите на М. Георгиева и М. Данева – 8 (осем) години, един месец и седем дни.

Пред втората инстанция – САС, производството продължило от 17.04.2012 г. /когато е образувано ВНОХД № 362/2012 по описа на САС, НО, 3 състав/ до 15.10.2012 г. /когато САС изпратил жалбата на заявителката, ведно с делото на ВКС/ – пет месеца и двадесет и осем дни. Пред касационната инстанция – ВКС делото е продължило от 16.10.2012 г. /когато делото било получено във ВКС/ до 14.01.2013 г., когато ВКС се произнесъл с окончателен акт по производството/ - два месеца и двадесет и девет дни.

Случаят е сложен както от правна, така и фактическа страна.

Заявителката с поведението си не е допринесла за общата продължителност на производството.

Забавяния, причинени от органите на досъдебното производство:

-Неспазване на процесуалните срокове от разследващите органи. Въпреки, че са положили усърдие, разследващите органи са причинили няколко от забавянията: в периодите от 15.11.1998 г. до 06.01.2000 г. /от следователя С. Алексов/, от 08.02.2002 г. до 17.03.2003 г. /от следователя Т. Иванов/, както и от 14.04.2003 г. до 16.06.2003 г. и от 07.08.2003 г. до 06.10.2003 г. /от следователите В. Николова и К. Белчев/. В първия случай, не са извършвани никакви действия по разследването, с което последното се е забавило с една година, един месец и двадесет и два дни. В следващия период - от 08.02.2002 г. до 17.03.2003 г. делото се е забавило с една година,

един месец и девет дни, въпреки че през по-голямата част от него - до 10.09.2002 г., разследващият орган е изчаквал заключението на комплексната съдебно-икономическа и митническа експертиза, назначена със съответно Постановление от 26.10.2001 г. На последно място, във фазата на досъдебното производство, делото било забавено с още четири месеца, като през два от тях /до 08.07.2003 г./, част от материалите били в СГП, а през останалата част от време – следователите не са могли да организират предаване и приемане на класираните от предишния разследващ екип в над 150 тома доказателства.

Независимо от гореизложеното, следва да се отбележи, че основна причина за забавянето на предварителното производство е не твърдяното от заявителят 6-годишно бездействие на разследващите /с което твърдение, предвид изложеното в обстоятелствената част на констативния протокол, проверяващият екип не може да се съгласи/, а непредоставянето на навременна информация от други органи – фирмените отделения на различни съдилища /понякога са изпращали исканата информация след два-три месеца/ и данъчни дирекции /напр. данъчните досиета на 57 фирми са изпратени от ГУДА при МФ седем месеца, след като са били изискани/ и най-вече на неизготвяне в поставените от следователите срокове на експертните заключения. В повечето случаи, вещите лица са представяли заключенията си с тримесечни, а в 2 - и с четиримесечни закъснения. Особено показателно е, че 11 месеца експертите не са изготвили заключението по посочената по-горе комплексната съдебно-икономическа и митническа експертиза. Въпреки, че докато са чакали заключенията, разследващите органи са извършвали други процесуално-следствени действия – разпити на свидетели и събиране на писмени доказателства по делото, все пак се е стигнало до неоправдано забавяне на последното с около две години.

-Връщане на делото на досъдебното производство за доразследване от прокурор.

Шест пъти Прокуратурата е връщала делото на органите на досъдебното производство за събиране на допълнителни доказателства. Многобройните връщания, сроковете от няколко месеца, които са били нужни на разследващите органи, за да изпълнят дадените указания и да изпратят отново делото са довели до известни допълнителни натрупвания на срока за разследване, а оттам и са допринесли за общата продължителност на производството.

Забавяния, причинени от съда:

-В качеството си на съдия-докладчик съдия М. Тодорова насрочила делото за 10.12.2004 г., т.е. девет месеца след образуването му, в нарушение на 247б, ал. 2 от НПК /отм./, съгласно който: "Съдебното заседание се насрочва в срок до два месеца от внасяне на обвинителния акт или тъжбата в съда. Когато делото представлява фактическа или правна сложност, както

и в други изключителни случаи, председателят на съда може писмено да разреши заседанието да бъде насрочено в определен от него по-дълъг срок” и въпреки резолюцията на съдията, подписал се за председател на СГС, че делото следва да се насрочи в 6 м. срок.

-Производството било забавено и поради необходимостта от изчакване на експертни заключения със седем месеца и двадесет и осем дни - от 09.01.2006 г. до 28.09.2006 г.

-Основното забавяне на производството, повлияло значително и на общата му продължителност, е причинено от бездействие на съдия М. Тодорова - ненаписване на мотивите към постановената присъда в продължение на четири години, седем месеца и седемнадесет дни. С това си поведение, съдията –докладчик не само, че е нарушил разпоредбата на чл. 308, ал. 2 от НПК, но и е причинил неоправдано забавяне на делото.

Що се касае до разглеждането на производството от САС, следва да се има предвид, че същото е приключило в рамките на пет месеца и двадесет и осем дни, като при проверката не е установено неоправдано забавяне на делото пред тази инстанция.

Накрая, касационната инстанция е разгледала делото в изключително кратки срокове – само за два месеца и двадесет и девет дни, която бързина, обаче, не може да компенсира забавянията през по-раншните стадии на производството /на досъдебната фаза и пред първоинстанционния съд/ и да сведе продължителността му до обичайната

Обезщетението, определено от МП е в размер на 10 000 лв.

II. Преписки, определени от ИВСС като неоснователни и потвърдени от министъра на правосъдието.

1. Преписка вх. рег. № РС-12-4/02.10.2012 г. със заявител Тодор Петров Ганчев

Преписката е образувана по заявление на Тодор Петров Ганчев от с. Кочево. В заявлението се правят оплаквания за неправилност и незаконосъобразност на атакувания съдебен акт и допуснато нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, причинено от действия на съда в производството по гр. д. № 1064/2012г. по описа на Районен съд гр. Асеновград.

Оплакванията на заявителя, за неправилност и незаконосъобразност на атакувания съдебен акт, са извън обсега на разпоредбите на чл. 60а от Закона за съдебната власт. Преценката на тези обстоятелства се извършва по реда на инстанционния контрол от съответния горестоящ съд.

Във връзка с оплакванията за нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок и извършената проверка на материалите по гр.д. 1064/2012г. на РС Асеновград от ИВСС, бе констатирано следното:

Производството по гр.д. № 1064/2012г. пред РС Асеновград , ГК, IV състав е образувано на 14.06.2012г.

В закрито съдебно заседание от 15.06.2012г., исковата молба е оставена без движение, като са дадени указания на ищеца за отстраняване на констатираните от съда нередовности в едномесечен срок от получаване на съобщението. Тези указания не са били изпълнени. Вместо това, на 25.06.2012г. ищецът е депозирал молба за прекратяване на делото и връщане на всички документи. С Определение, постановено в закрито заседание на 27.06.2012г. съдът е указал на ищеца да посочи дали оттегля иска или прави отказ, както и кои книжа иска да му бъдат върнати, С молба от 06.07.2012г. ищецът е уточнил, че иска спиране на производството по гр.д.№1064/2012г. и връщане на всички заверени преписи, приложени към исковата молба. В следващия абзац на същата молба обаче, е направил и изрично изявление, че оттегля исковата си молба.

С Определение No 942/06.07.2012г., РС Асеновград е оставил без уважение искането за спиране на производството по гр.д. №1064/2012г, както и искането за връщане на заверените преписи. Със същото Определение, съдът е прекратил производството по горното дело на основание чл.232 от ГПК- поради оттегляне на иска.

Срещу Определението, в частта му, в която са оставени без уважение искането за спиране на производството и това, за връщане на заверените преписи е подадена частна въззивна жалба, вх. № 9127/23.07.2012г. След представяне на доказателства за платена ДТ, частната жалба, ведно с делото е изпратена на Окръжен съд гр. Пловдив с писмо изх.№2707 от 31.07.2012г.

Пловдивски Окръжен съд /ПОС/, със свое Определение от 18.09.2012г. по ч. гр.д.№2465/2012г. е оставил без разглеждане, като недопустима, частната жалба на г-н Ганчев против Определението на РС Асеновград от 06.07.2012г. по гр.д.№1064/2012г., в частта, в която е оставено без уважение искането за спиране на съдебното производство и е прекратил производството по ч.гр.д.№2465/2012г. по описа на ПОС в тази му част. Със същото определение ПОС е отменил атакуваното определение на РС Асеновград, в частта, в която е оставено без уважение искането за връщане на заверените преписи на документи, приложени към исковата молба и е постановил връщането.

Общият срок на продължителност на съдебното производство от датата на образуването му пред Районен съд гр. Асеновград - 14.06.2012г. до окончателното му приключване с Определение на Окръжен съд гр. Пловдив от 18.09.2012г. е 3 месеца и 4 дни.

Делото е образувано в деня, следващ постъпването на исковата молба. Оставено е без движение поради нередовност на същата. По всяко едно действие от страна на молителя съдът се е произнасял своевременно. При

проверката на делото в разглеждания период не бяха констатирани забавяния на съда.

2. Преписка вх. рег. № РС-12-34/19.10.2012 г. със заявител Светозар Петров Кибритов,

Заявителят е частен тъжител и граждански ищец по НЧХД № 5236/2009 г. по описа на СРС.

На 21.04.2009 г. Светозар Кибритов депозирал в СРС тъжба срещу Пл. Тодорова и М. Стоянова за престъпления по чл. 148, ал. 1, т. 2 във вр. с чл. 147 от НК. След отстраняването на нередовности по тъжбата на 19.05.2009 г., съдът образувал НЧХД № 5236/2009 г. по описа на СРС, НО, 98 състав. От 20.10.2009 г. до 16.03.2010 г. били проведени 3 заседания, като на третото, СРС прекратил производството по делото на основание чл. 24, ал. 4, т. 2 във вр. с чл. 81, ал. 2 от НПК. Кибритов обжалвал пред СГС, който с Решение № 808/24.06.2010 г. го върнал на същия състав на СРС за продължаване на съдопроизводствените действия по него.

СРС провел 6 съдебни заседания. С Присъда от 20.10.2012 г., съдът признал подсъдимите за невиновни и прекратил производството по делото в частта относно гражданския иск.

Заявителят обжалвал и на 06.02.2012 г. било образувано ВНЧХД № 645/2012 г. по описа на съда. СГС насрочил делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 08.03.2012 г. с призоваване на подсъдимите и частния тъжител. Поради нередовно призоваване на частния тъжител, делото било отложено за 19.04.2012 г.

На проведеното на посочената по-горе дата заседание, след направено изрично искане от защитата и подсъдимите за прекратяване на производството на основание изтеклата абсолютна погасителна давност, въззивният съд прекратил производството.

Периодът, който следва да бъде взет под внимание започва на 14.05.2009г. - датата на отстраняване на нередовностите по тъжбата съгласно Разпореждане от 28.04.2009 г. и завършва на 15.05.2012 г. , когато Решението на СГС по ВНЧХД № 645/2012 г. по описа на съда влиза в сила. Общият срок на продължителност на съдебното производство е три години, нула месеца и един ден при движение на делото на две инстанции.

Пред първата инстанция – СРС делото е продължило от 14.05.2009 г. до 16.01.2012 г. - 2 г. 6 м. и 26 дни. Пред втората инстанция – СГС производството е продължило от 06.02.2012 г. до 15.05.2012 г. – 3 месеца и 9 дни.

Производството не представлява особено сложен случай, нито от правна, нито от фактическа страна. Заявителят с поведението си не е допринесъл за общата продължителност на производството.

Производството е забавено в известен смисъл, тъй като първоначално – на 14.05.2009 г. СРС е направил извод, че частната тъжба е подписана от

лице с надлежна представителна власт и е редовна, а впоследствие с Протоколно определение от 16.03.2010 г. е възприел твърденията на защитата на подсъдимите и е решил, че същата не отговаря на изискванията на чл. 81 от НПК, поради което и е прекратил производството по НОХД № 5236/2009 г. по описа на СРС, НК, 98 състав. Непоследователността на съда при оценяване на този факт по делото е довела до противоречащи и взаимноизключващи се заключения и е причинила забавяне на производството с около седем месеца – от 16.03.2009 г. /когато е произнесено определението за прекратяване на делото/ до 02.11.2010г., когато съдопроизводствените действия по последното са продължили пред СРС.

Второто забавяне се дължи на обстоятелството, че СРС не се е съобразил с разпоредбата на чл. 308, ал. 1 от НПК, а оттам и не е изпратил на СГС делото, по което е подадена въззивна жалба в срока по чл. 325 във вр. с чл. 319, ал. 1 от НПК. Това нарушение на процесуалните правила от страна на съда е довело до забавяне на производството с над два месеца.

Що се касае до разглеждането на производството от СГС следва да се има предвид, че същото е приключило в рамките на три месеца и девет дни, като при проверката не са установени нарушения на процесуалните срокове, съответно неоправдани забавяния.

3. Преписка рег. № РС-12-60/20.11.2012г. със заявител Димитър Петков Мишев

Заявителят се оплаква, че е нарушено правото му на разглеждане и решаване в разумен срок на гр. дело № 21675/2010 год. по описа на Софийски районен съд /СРС/, ГО, 39-ти състав и в.ч.гр.д.№ 11553/2011г. по описа на Софийски градски съд /СГС/, ТО.

От извършената проверка беше установено, че общият срок на продължителност на съдебното производство по гр.д.№ 21675/2010г. по описа на СРС, ГО, 39 гр.състав, от датата на образуването му пред СРС на 11.05.2010г. до окончателното му приключване с Определение на СГС от 29.06.2012г., влязло в сила на 02.08.2012г. е 2 години 2 месеца и 22 дни за двете инстанции. Беше констатирано, че делото не се характеризира с фактическа и правна сложност. Точно поради това то е приключило на първа инстанция / СРС, 39 гр.с. с председател - съдия Светослав Василев/ в разумния срок от 1 година 3 месеца и 20 дни.

При извършената проверка не бяха констатирани периоди на забавяне на производството пред първоинстанционния съд, дължащи се на действия или бездействия на заявителя. Не бяха констатирани и периоди на забавяне на производството, за които отговорност носи съдът, поради което липсват оплаквания за бавност в заявлението, отнасящи се за първоинстанционния съд.

Производството пред въззивната инстанция – СГС, проведено по в.ч.гр.д.№ 11 553/2011г. по описа на СГС е продължило 11 месеца - от деня на образуването му на 31.08.2011г. до приключването му с окончателен акт – Определение № 10740/29.06.2012г., влязло в сила на 02.08.2012г., постановено от състав: председател съдия Г.Иванова и членове - съдия Зл.Чолева и съдия А.Христова.

Проверката не констатира забавяния, дължащи се на поведението на заявителя. Беше констатирано забавяне от около 6 месеца в производството пред въззивната инстанция, дължащо се на бездействие на съда в периода от 10.01.2012г., когато е депозиран отговора на заявителя по подадената частна касационна жалба от ответника до 29.06.2012г., когато е постановено Определение № 10740 за допускане на ОФГ.

От друга страна, следва да се отчете изключителната бързина, с която въззивният съд се е произнесъл първоначално по частната въззивна жалба на заявителя, въпреки голямата си натовареност – в 1-месечен срок от образуване на в.ч.гр.д.№ 11 553/2011г. по описа на съда. Именно поради това и поради недопускане на забава от страна на първоинстанционния съд, периодът на забавяне от въззивната инстанция не се е отразил негативно на общия срок на продължителност на производството по делото, който се явява в рамките на разумния срок за дело от този род, разгледано на две инстанции.

4. Преписка вх. рег. № РС-12-62/ 26.11.2012г. със заявител Валентин Стойчев Патарински.

Производството е по гр.д.4497/010г., по описа на Софийски градски съд; гр.д.2222/011г., по описа на Софийски апелативен съд и ч.гр.д.447/012 г., по описа на ВКС, III-то ГО.

Съдебното производство е инициирано от Валентин Стойчев Патарински с искова молба с вх.№28509/20.04.2010г пред Софийски градски съд с предявен е иск за разваляне на договор за покупко-продажба на недвижим имот.

В рамките на производството протича процедура по проверката за допустимостта на иска и проверка на исковата молба по реда на чл.129 от ГПК.

Делото е продължило две години, два месеца и 10 дни. Делото е продължило в разумни срокове според критериите на Европейския съд по правата на човека.

5. Преписка вх. рег. № РС-12-65/30.11.2012 г., със заявител Коста Василев Петров

Производството е по гр. дело № 4739/2008 г. по описа на Софийски градски съд (СГС), Първо гражданско отделение, шести състав, приключило с определение № 315 от 26.10.2012 г. по гр. дело № 612/2012 г.

по описа на ВКС, Трето гражданско отделение, влязло в сила на 14.11.2012 г. Претендирано е изплащане на парично обезщетение на основание чл. 60а, ал. 3 от ЗСВ, без да се сочи неговия размер.

Съдебното производство е иницирано по иск, подаден от Коста Василев Петров, по реда и при условията на чл. 2, ал. 1, т. 2, предл. 1-во от ЗОДОВ.

Общата продължителност на съдебното производство е 4 години, 0 месеца и 2 дни при движение на делото на три съдебни инстанции. Това е и периодът, който следва да се вземе предвид при преценяване разумността на срока на разглеждане на производството.

Продължителността на производството пред първа инстанция (СГС) е 2 години, 2 месеца и 8 дни, за който период са проведени 4 съдебни заседания, от тях - едно по същество и 3 отложени с цел изготвяне и изслушване на експертизи. Процесуалните действия на СГС по администриране на подадените въззивни жалби са с продължителност 4 месеца и 7 дни.

Производството пред втора (въззивна) инстанция по гр. дело № 2114/2011 г. по описа на Софийски апелативен съд (САС), ГО, 2-ри състав, е продължило 6 месеца, за който период е проведено 1 съдебно заседание по същество. Процесуалните действия на САС по администриране на подадените касационни жалби са с продължителност 4 месеца и 9 дни.

Производството пред трета (касационна) инстанция по гр. дело № 612/2012 г. по описа на Върховен касационен съд (ВКС), Трето гражданско отделение, е с продължителност 4 месеца и 26 дни.

При преценката за разумността на срока на разглеждане на производството следва да се има предвид сложността на делото, поведението на жалбоподателя и това на компетентните власти.

Разглежданото гражданско производство не е с фактическа и правна сложност.

Заявителят - ищец в съдебното производство, с поведението си е допринесъл за общата продължителност на производството, като общия период на забавяне, което се дължи на негови действия или бездействия или на негов процесуален представител, е 7 месеца и 14 дни.

В хода на проверката е констатирано, че за част от забавянията по делото отговорност носи съда, като общият период на тези забавяния е 9 месеца и 8 дни. Причините, довели до забавянията са следните:

- Отлагане на делото поради късното уведомяване на съда (СГС) от вещо лице по делото, че желае да бъде заличено като такова. Според практиката на ЕСПЧ съдът отговаря за забавата, дължаща се на поведението на вещите лица, имайки предвид, че те са били назначени от съда.

- Решението на СГС е постановено 1 месец и 17 дни след изтичане на законоустановения едномесечен срок след заседанието, в което е завършено разглеждането на делото.

- Даване указания на ищеца по повод искането му за освобождаване от държавни такси, с две последователни разпореждания на СГС, като с първото е указано какви документи да представи, а с второто – да уточни вида на таксите. Това забавяне би могло да бъде избегнато, ако още с първото си разпореждане СГС беше указал на ищеца да посочи от какви такси желае да бъде освободен, вместо да прави това с второ такова.

- Неправилното посочване на размера на дължимата от жалбоподателя държавната такса в разпореждане на САС е довело до внасяне на таксата в по-малък размер от действителния и е станало причина за връщането на преписката от ВКС до САС с указание да се уведоми жалбоподателя да довнесе разликата до пълния размер на дължимата държавна такса.

При проверката не са установени забавяния при разглеждането на делото от ВКС.

В заключение, не е налице прекомерна продължителност на производството.

6. Преписка с вх. № РС-12-72/03.12.2012 г. със заявител Андриян Балчев Балчев

На 07.06.2010 г. Андриян Балчев Балчев подава в СРС с правно основание чл. 146, ал. 1, вр. чл. 148, ал. 1, т. 3, вр. чл. 147, ал. 1 от Наказателния кодекс (НК) и чл. 45 от Закона за задълженията и договорите. Образувано е НЧХД № 7074/2010 г. и е определен съдия-докладчик Илиана Рашкова. С разпореждане от 27.07.2010 г. е даден ход на делото и е насрочено заседание за 29.09.2010 г. Наказателното производство по делото е приключило с определение за прекратяване от 02.02.2012 г., което е станало известно на частния тъжител Балчев на 20.06.2012 г. при справка в деловодството на СРС.

Впоследствие г-н Балчев депозира частна жалба срещу това определение. В СГС е образувано ВНЧД № 5069/2012 г., разгледано в закрито съдебно заседание на 31.10.2012 г., като е взето предвид и възражение от защитника на отсрещната страна за това, че частната жалба е просрочена и като такава следва да бъде отхвърлена. С решение № 1182/31.10.2012 г., което е окончателно, СГС отхвърля частната жалба като просрочена и връща делото на СРС.

Срокът по чл. 60а, ал. 4 от ЗСВ е приет за спазен. Заявлението е било подадено на 03.12.2012 г. от Андриян Балчев в качеството му на частен тъжител и граждански ищец в проверяваното производство.

При извършената проверка от страна на ИВСС са направени следните изводи:

- Периодът, който следва да бъде взет под внимание, започва на 07.06.2010 г. - датата на подаване на частната тъжба, и завършва на 31.10.2012 г., когато Решението на СГС по ВНЧД № 5069/2012 г. по описа на съда влиза в сила;

- Общият срок на продължителност на съдебното производство е две години, четири месеца и двадесет и четири дни при движение на делото на две инстанции.

а) Пред първата инстанция – СРС, делото е продължило от 07.06.2010 г. до 02.02.2012 г. /датата, на която СРС е прекратил наказателното производство/ - 1 г., 7 м. и 26 дни.

б) Пред втората инстанция – СГС, производството е продължило от 23.10.2012 г. до 31.10.2012 г. – 8 дни.

Делото не представлява особено сложен случай нито от правна, нито от фактическа страна, тъй като не е изисквало събирането на голямо количество доказателства, разпитването на много свидетели или извършването на каквито и да било процесуалноследствени действия.

Заявителят с поведението си не е допринесъл за общата продължителност на производството. От своя страна, Районният съд е насрочвал заседанията на равномерни интервали, като повечето отлагания са приети за необходими с цел събиране на доказателства, изискани от подсъдимия или заявителя.

Въз основа на направените изводи, в това число и този, че общата продължителност на производството не е прекомерна, подаденото заявление е прието за неоснователно.

7. Преписка вх. рег. № РС-13-3/07.01.2013 г. със заявител г-н Паско Тошев Запрянов

Заявителят прави оплаквания, че в производството по гр. д. № 920/2012 г. по описа на РС - Хасково е нарушено правото му на разглеждане и решаване на делото, тъй като иска му е обявен за недопустим от РС – Хасково и от ОС – Хасково.

На 16.03.2012 г. заявителят депозирал пред РС – Димитровград искова молба по чл. 49 от ЗЗД за имуществени вреди в размер на 2174 лв. против РС – Димитровград. По повод иска било образувано гр. д. № 530/2012 г. по описа съда.

С определение от 04.04.2012 г., постановено по гр. д. № 228/2012 г. по описа на ОС – Хасково, делото било изпратено за разглеждане на РС – Хасково. На 05.04.2012 г. било образувано гр. д. № 920/2012 г. по описа на РС – Хасково. С определение от 14.06.2012 г. РС – Хасково квалифицирал иска с правно основание чл. 2 от ЗОДОВ, приел, че актовете и действията на ответника по делото – РС – Димитровград, от които Запрянов твърди, че произтичат претендираните вреди не попадат в нито една от хипотезите на чл. 2, ал. 1 от ЗОДОВ, поради което прекратил делото.

Заявителят обжалвал горепосоченото определение и на 28.06.2012 г. делото било изпратено на ОС – Хасково. На 02.07.2012 г. било образувано ВЧГД № 498/2012 г. по описа на ОС – Хасково. С Определение от 05.07.2012 г. въззивният съд потвърдил акта на РС- Хасково за прекратяване на делото поради недопустимост на така предявения иск.

На 13.08.2012 г. делото било изпратено на ВКС, който с определение от 01.11.2012 г., постановено по ч.гр.д. № 510/2012 г., състав на ВКС, III ГО, оставил без разглеждане частната касационна жалба на П. Запрянов и прекратил производството по делото. Определението на ВКС влязло в сила на 19.11.2012 г.

Общият срок на продължителност на съдебното производство е осем месеца и три дни при движение на делото на три инстанции. И трите инстанции са се произнасяли своевременно и при проверката не са установени нарушения на процесуалните срокове, съответно неоправдани забавяния.

8. Преписка вх. рег. № РС-13-8/14.01.2013г. със заявител г-н Никола Д. Тодев.

Заявителят е страна по гр.дело № 2485/2007г. по описа на Софийски градски съд /СГС/, I-4 с-в, гр.дело № 9227/2009г. по описа на СГС, гр.дело № 1593/2008г. по описа на Софийски апелативен съд /САС/, гр.дело № 1967/2011г. по описа на САС, гр.дело № 991/2009г. по описа на Върховен касационен съд /ВКС/, гр.дело № 884/2012г. по описа на ВКС и гр.дело № 59/2013г. по описа на ВКС.

На 20.06.2007г. г-н Н.Тодев, заявител по настоящата преписка, предявил субективно съединени иски по чл. 1 от ЗОДОВ против Столична Дирекция на Полицията /СДП/ и Софийска Районна Прокуратура /СРП/, с които претендирал обезщетение от 30 000 лв. за неимуществени вреди, причинени вследствие на „неправомерно“ задържане под стража

Производството общо е продължило необосновано дълго – 5 години, 3 месеца и 10 дни. През този период делата са разгледани на три инстанции, с връщане за ново разглеждане и последващо обжалване.

Претендира се заплащане на обезщетение в размер на 3 000 /три хиляди/ лв.

От предмета на спора и броят на страните не може да бъде направен извод за значителна сложност на делото, което се потвърждава от факта, че съдебните състави на различните инстанции се произнасят след изслушване на страните и разглеждане на доказателствата в две или три заседания. Констатирано се забавяния поради проблеми от компетенциите на съда, свързани с насрочване на заседанията през продължителни периоди, най-вече при СГС – до 8 месеца. Още на първа инстанция, при администриране на исковата молба, съдът не е проявил достатъчна ефективност при

събиране на доказателства и при конституиране на страните по делото, чието изясняване е трябвало да стане още преди или на първото заседание. Доказателствата, част от които вече са били събрани при първоначалното разглеждане на делото, съдът продължил да събира и в последствие. Съдът при повторното разглеждане на делото не е бил достатъчно прецизен и не е изпълнил точно указанията на въззивната инстанция, което е наложило сам да отмени предходното си определение, с цел да определи размера на търсеното обезщетение. Това действие допълнително е довело до забавяне на общия срок с 4 месеца.

По вина на заявителя се констатира забавяне, причинено поради невнасяне на държавна такса за срок от 3 месеца през 2009г. пред ВКС и 7 месеца в периода ноември 2011г. до юни 2012г. пред ВКС. Причинени от неговото поведение са множество усложнения на процеса, дължащи се на недоуточняване на исковата молба, на погрешно посочване на ответната страна, на искани многократно отводи на съдии и неразбирателство с назначените му служебни защитници, които също следва да бъдат взети предвид като допринесли за общата продължителност на делото.

По горните причини, претенцията на заявителят е определена като неоснователна.

9. Преписка вх. № РС-13-21/30.01.2013 г. със заявител Любен Филипов Симеонов

На 22.01.2010 г. Любен Филипов Симеонов подава пред СГС – гражданска колегия, иск срещу Министерството на правосъдието (МП) с правно основание чл. 2 и чл. 124, ал. 1 във вр. с ал. 4 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) и чл. 7 от Конституцията, с цена на иска 25 000 (двадесет и пет хиляди) лева. Ищецът претендира, че в нарушение на чл. 142, ал. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), действащ към 2000 г., към материалите по НОХД № 193/2000 г. на Бургаски окръжен съд е приобщен протокол за следствен експеримент, проведен в присъствието на едно поемно лице. Образувано е гр. д. № 750/2010 г. и е определен съдия докладчик – гражданско отделение, 13 състав. Същото е прекратено с определение от 1 март 2010 г., срещу което е подадена частна жалба и на 28.05.2010 г. е отменено от САС.

След като на 05.07.2010 г. с определение, постановено в закрито съдебно заседание, СГС – I гражданско отделение, 13 състав приема за разглеждане исковата молба, гр. д. № 750/2010 г. е приключено с решение № 4300/12.07.2011 г. на СГС и гражданският иск е отхвърлен като неоснователен.

По жалба на Симеонов в САС на 31.10.2011 г. е образувано дело № 3684, приключено с решение № 28627.02.2012 г., като е потвърдено решението на СГС и отхвърлен искът на Любен Симеонов срещу МП.

По касационна жалба на Симеонов е образувано и гр.д. № 683/2012 г. по описа на ВКС, приключено с определение № 1207/29.10.2012 г. ВКС не допуска касационно обжалване на решение № 286/2012 г. на САС; определението не подлежи на обжалване.

Срокът по чл. 60а, ал. 4 от ЗСВ е приет за спазен. Заявлението е било подадено на 30.01.2013 г. от Любен Филипов Симеонов в качеството му на граждански ищец в проверяваното производство, приключило окончателно с определението на ВКС от 29.10.2012 г.

При извършената проверка от страна на ИВСС са направени следните изводи:

Общият срок на продължителност на съдебното производство е две години, девет месеца и седем дни при движение на делото на три инстанции.

Пред първата инстанция общият срок на производство е една година, девет месеца и пет дни – от 22.01.2010 г. (датата на подаване на гражданския иск срещу МП по реда на ГПК) до 27.10.2011 г. (датата на изпращане на гр.д. № 750/2010 г. в САС по въззивна жалба от Любен Симеонов срещу решението на СГС от 12 юли 2011 г.)

В рамките на това производство попада и периодът от 22 януари до 28.05.2010 г. (четири месеца и шест дни), когато по частна жалба от Любен Симеонов, подадена срещу определението на СГС от 1 март 2010 г. САС отменя това определение и връща делото на СГС за продължаване на съдопроизводствените действия.

Пред втората инстанция производството продължава седем месеца и четиринадесет дни - от 31.10.2011 г. (датата, на която в САС е получена въззивната жалба от Любен Симеонов и материалите по гр.д. № 750/2010 г. на СГС) до 14.06.2012 г. (датата, на която във ВКС е изпратена касационната жалба от Любен Симеонов заедно с материалите по дело № 684/2011 г. на САС).

Пред касационната инстанция – ВКС производството е продължило четири месеца и 14 дни - от 15 юни 2012 г. до 29 октомври с.г.

Първоначално предявеният иск е по чл. 2 и чл. 124, ал. 1 във вр. с ал. 4 от ГПК и чл. 7 от КРБ. Този иск е приет от СГС за недопустим и е разгледан след определяне на нова правна квалификация от страна на САС, приета и от СГС – по чл. 49 от ЗЗД. При разглеждането на този иск както СГС, така и САС приемат, че исковата претенция е неоснователна. Извършени са съответни съдопроизводствени действия с оглед разглеждането на иска по същество. Прието е, че по делото е налице известна правна сложност.

Заявителят с поведението си не е допринесъл за общата продължителност на производството.

При проверката не са установени нарушения на процесуалните срокове, съответно неоправдани забавяния от страна на съдебните инстанции. СГС, САС и ВКС са се произнасяли своевременно, пълно и в

съответствие със законовите разпоредби. Администрирането на делото и в трите съдебни инстанции е извършвано изцяло в законовите срокове.

Въз основа на направените изводи подаденото заявление е прието за неоснователно.

10. Преписка вх. рег. № РС-13-39/12.02.2013 г.-със заявител Левис Едуард Бъкстън

Заявлението е подадено от г-н Бъкстон с пълномощник адв. Цветелина Маринова, ЛАК, на основание чл. 60а от Закона за съдебната власт /ЗСВ/.

В Заявлението се правят оплаквания, че производството по гр. д. № 5390/2010 г. по описа на Софийски градски съд, ГО, I - 9 състав е продължило две години, шест месеца и седемнадесет дни, с което е нарушено правото за разглеждане и решаване на делото в разумен срок.

Заявителят Левис Едуард Бъкстън претендира обезщетение за нарушаване правото му на разглеждане и решаване на гр. д. № 5390/2010 г. по описа на Софийски градски съд, ГО, I - 9 състав в разумен срок в размер на 10 000 лева /десет хиляди лева/.

Общият срок на движение на гр.д. № 5390/2010 г. по описа на Софийски градски съд, ГО, I - 9 състав от 10.05.2010 г. до 13.11.2012 г. е две години, шест месеца и 3 дни.

Правният спор, с който е сезиран съдът е по повод на предявен иск по чл. 55, ал. 1, пр. последно от ЗЗД, относно връщане на даденото на отпаднало основание по развален предварителен договор.

По делото няма оспорване за сключването на самия договор или за развалянето му. Делото не е с фактическа и правна сложност. Спорът по същество е разгледат в едно съдебно заседание без да бъдат събирани доказателства, без да са изслушвани свидетели или да са разглеждани експертизи.

Въпреки това следва да се посочат констатирани забавяния, дължащи се на действия на съда:

Първото съдебно заседание е насрочено за 10.03.2011 г.- за след повече от 5 месеца. За целият период на съдебното производство са насрочени 5 съдебни заседания. От тях 3 са отложени поради нередовно призоваване на ответника, 1 е отложено поради промяна на реда за разглеждане на делото и в последното пето заседание е даден ход на делото и същото е обявено за решаване.

Съдът на два пъти изпраща писма до началника на бюро „Призовки” с искане за писмени обяснения на призовкаря относно неизпълнение на служебните задължения по връчване на призовката на ответника, както и данните му за налагане на глоба. На служителя е указано при следващото призоваване да се съобрази с разпоредбата на чл. 50 от ГПК, но

извършеното връчване на шофьор от фирмата е прието от съда като нередовно. Глоба на призовкаря не е налагана.

С оглед на невъзможността да бъде даден ход на делото, постъпва молба от ищеца Левис Бъкстън с искане на основание чл. 42, ал. 2 от ГПК да се извърши връчването на съобщенията по делото, т.е. да бъде възложено на частен съдебен изпълнител, да извърши призоваването, като ищеца е заявил изрично готовността да поеме разноските по призоваването.

В съдебно заседание на 24.11.2011 г. е допуснато ответникът да бъде призован на разноси на ищцовата страна чрез съдия изпълнител, като въпреки това още веднъж неуспешно призоваването е извършено от призовкар на 02.12.2011 г. и едва на 24.01.2012 г. ответникът е редовно призован.

При четвъртото по ред съдебно заседание – на 29.03.2012 г. съдът приема, че се касае за търговски спор и че е необходима двойна размяна на книгата по чл. 365 от ГПК и постановява производството да бъде разгледано по реда на чл. 369 от ГПК, а не по общия исков ред. Делото отново е отложено за друга дата, а на ищеца се дава възможност да депозира допълнителна искова молба, както и да представи доказателства дали ответника се е пререгистрирал. Това е наложило ищецът Левис Бъкстън да посочва отново с молба, че информация за пререгистрирането на ответното дружество е приложена още към исковата молба. Горните действия на съда говорят за лоша подготовка на съдебния състав.

11. Преписка вх. рег. № РС-13-51/22.02.2013г., със заявител Даниела Иванова Владинова.

Разгледаното производство е по ЧНД - 1758/2012г. по описа на РС - Пазарджик е приключило на 24.10.2012г. с краен акт Решение №157/2012г. по описа на Окръжен съд Пазарджик. Претендирано е заплащане на обезщетение.

Делото е образувано от районен съд Пазарджик по реда на чл.158 ал.3 по Закона за здравето за настаняване на заявителката за задължително стационарно лечение. На 15.10.2012г. РС Пазарджик е постановил решение №688/2012г., потвърдено с Решение №157/24.10.2012г. на ОС Пазарджик.

Проверяващият състав е приел за начало на периода 08.10.2012г., когато е образувано съдебното производство по сигнала на ДПБ гр.Пазарджик, а като крайна - 24.10.2012г., когато е постановено Решението на Окръжния съд Пазарджик, влязло в сила на същата дата. Производството е продължило 16 дни, като в този период е разглеждано на две съдебни инстанции. Продължителността на производството не нарушава правото на заявителя за разглеждане на делото в разумен срок.

ОСНОВНИ ПРИЧИНИ, КОИТО ВОДЯТ ДО НАРУШАВАНЕ НА ПРАВОТО НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И РЕШАВАНЕ НА ДЕЛАТА В РАЗУМЕН СРОК

1. Недостатъчно добра административна организация на съдебните процеси.

По разгледаните и посочени в анализа дела по подадени в ИВСС заявления на основание чл. 60а от ЗСВ (глава Трета „а“ от закона) се констатира порочна практика при насрочване в съдебно заседание за разглеждане на делото. Не се спазват предвидените от процесуалните закони срокове за насрочване, индивидуалната натовареност и ангажираност на магистратите (често срещано основание за отлагане на с.з. е участие на съдията-докладчик в семинари или ползване на платен годишен отпуск, който може да бъде съобразен с графика му за провеждане на заседания);

2. Лошо администриране на делата и несвоевременно обработване на документите от съдия – докладчика. Масово се наблюдава недобра подготовка на магистратите за разглеждане на делото в съдебно заседание. Прави впечатление големият брой върнати за доразследване дела с определение на осн. чл. 288, т. 1 НПК, в случай, че при детайлно проучване на материалите е можело същото да бъде върнато с разпореждане по чл. 249 НПК. По граждански дела, често дадените указания за отстраняване на нередовности в исковата молба не са достатъчно ясни, налага се да се извършват допълнително последващи действия за окомплектоване на делото, вместо да се изчерпат всички нередовности още при първото разпореждане. Административните ръководители на органите на съдебната власт и тук не упражняват правомощията си по ЗСВ за организация и ръководство на службите към съответните съдебни органи – наблюдава се формализъм при призоваването на страните и некомпетентност на служителите (Например – основание за отсрочване - неизвестен адрес на държавен орган, което води до неколккратно отлагане на едно и също дело и забавяне на производството);

3. Непознаване на материалния и процесуалния закон. Наблюдава се противоречива практика при прилагането на едни и същи правни норми в рамките на един съдебен орган. В този случай административните ръководители отново не са използвали предоставените им от закона правомощия да следят редовно за повишаване квалификацията на магистратите, както и да свикват общи събрания, на които тези въпроси да бъдат обсъдени;

4. Непознаване от страна на магистратите на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, както и съдебната практика на Европейския съд за правата на човека. Прави впечатление, че голяма част от българските магистрати не се съобразяват с

утвърдените критерии за „разумен срок“ и не ги прилагат при разглеждане на делата си. В тази връзка може да бъде отбелязано, че липсва контролен механизъм. Освен предвидената от законодателя като способ за ускоряване на процеса - молба за определяне на срок при бавност (чл. 255 и сл. ГПК) би следвало, административните ръководители, в рамките на предоставените им правомощия да следят за ритмичността на разглежданите в съответния орган на съдебна власт производства. Това важи и за производствата по реда на НПК, независимо от липсата на предвиден от кодекса нарочен инструмент за ускоряване;

5. Недостатъчно прилагане на предвидените от закона способности за дисциплиниране на участниците в процеса. По проучените и анализирани преписки в ИВСС се наблюдава, че масово не се прилагат предвидените от ГПК и НПК способности за дисциплиниране на участниците в процеса (налагане на глоби, принудително довеждане, заличаване на вещи лица).

Предвид направеният анализ, изхождайки от законовата си роля да дисциплинира органите на съдебната власт и при проверките по Глава Трета „а“ от ЗСВ, ИВСС счита, че направените констатации и изводи, както и повдигнатите въпроси са от изключително голямо значение и могат да допринесат за организацията и практиката на органите на съдебната власт, доколкото магистратите с действията си следва да обезпечат ефективността на процеса и своевременното разглеждане и приключване на делата.

Тревожно е, че някои от проблемите, водещи до прекомерната продължителност на делата, са констатирани и посочени от ИВСС при извършването на различните видове проверки – планови, тематични и по сигнали, още от създаването му. Например, с първия анализ на Инспектората за връщане на делата за допълнително разследване от съдилищата на прокуратурата, е констатирано, че някои съдии не са проучвали задълбочено делата при насрочването им за открито съдебно заседание. Допуснатите по делото процесуални нарушения очевидно са съществували и е могло да бъдат забелязани още до неговото насрочване, а не в последствие, когато вече са призовани страните, голям брой свидетели и вещи лица. Подобни действия водят не само до значителни, необосновани разходи, но и подриват доверието на гражданите в съдебната система.

Спазването на процесуалните срокове от магистратите, във връзка с насрочването и решаването на делата – наказателни или граждански, е основен показател, на който изключително се държи при плановите проверки на ИВСС. От извършените проверки непрекъснато се констатира насрочване на делата при прекалено дълги интервали – например дори веднъж годишно, като последното е особено валидно за практиката на софийските съдилища. Неведнъж сме установявали също, че прекалената продължителност на досъдебните производства се дължи на липсата

изобщо или на недостатъчно ефективния надзор на прокурорите над разследващите органи и съответно безкритичното удължаване на сроковете за разследване, без да се съобразяват с повтарянето на едни и същи формални причини за това.

В резултат от осъществяване на основната си задача да проверява, анализира и обобщава дейността на органите на съдебната власт, при констатиране на нарушения, ИВСС изготвя конкретни препоръки за преодоляването им. В отговор обаче, някои административни ръководители подхождат твърде формално, като действията им се изчерпват единствено до уведомяването на ИВСС за тяхното изпълнение, без да има реални и видими резултати. Подобен подход е непродуктивен и не спомага за успешното преодоляване на натрупаните проблеми, които при по-добра организация на работата и контрол могат да бъдат решени.

Предвид изложеното, при преценка от страна на ВСС, биха могли да бъдат предприети конкретни мерки, съобразени с направените изводи, както и други подходящи действия от компетентността на Съвета.

След проучване на настоящия анализ и при преценка от наличие на необходимост, ВСС би следвало да изисква конкретни мерки от административните ръководители, в чиито органи са допуснати забавяния на делата, водещи до задължения на държавата да заплати обезщетения. ВСС следва да контролира изпълнението на такива мерки и съответно да търси отговорност при неизпълнението им.

Настоящият анализ би могъл да послужи на Министерство на правосъдието, в чиято компетентност е преценката за необходимостта от изменение на нормативната база, което да доведе до създаване на условия за решаване на проблема със спазването на принципа на разглеждане на делата в „разумен срок“.

Настоящият анализ е базиран на 6-месечната практика на ИВСС от влизането в сила на последните изменения в ЗСВ. Инспекторатът ще продължи периодично да извършва анализ на постъпващите заявления и сигнализира за установените нарушения и порочни практики при разглеждане на делата.

ГЛАВЕН ИНСПЕКТОР:

/АНА КАРАИВАНОВА/